

**UNIVERZITA PALACKÉHO
V OLOMOUCI**

FILOZOFICKÁ FAKULTA

**Katedra romanistiky
Obor: Španělská filologie**

Kateřina Reiterová

**Material preparatorio para la elaboración de un
diccionario español-checo, en materia de economía y
marketing incluido la fraseología**

Bakalářská diplomová práce

Vedoucí práce: Mgr. Radim Zámec, Ph. D.

OLOMOUC 2011

Poděkování

Ráda bych touto cestou vyjádřila poděkování všem, kteří mi jakýmkoliv způsobem pomohli a podpořili mě při vypracování této práce. Velmi ráda bych také poděkovala vedoucímu mé práce.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vytvořila bez cizího přičinění a s použitím uvedené literatury pod vedením Mgr. Radima Zámce, Ph. D.

.....

.....

Índice

Introducción	5
Abreviaturas	8
La terminología sobre economía y marketing	9
Comentario	39
1. Composición	40
1.1. Composición por la sinapsia	40
1.2. Composición por la disyunción	41
1.3. Composición por la yuxtaposición	42
1.4. Composición por la contraposición	42
1.5. Composición mediante prefijos vulgares	43
1.6. Acortamiento	44
2. Derivación	45
2.1. Derivación mediante prefijos cultos	45
2.2. Derivación mediante sufijos	46
2.3. Derivación mediante interfijos	47
3. Parasíntesis	47
4. Palabras extranjeras	48
Conclusión	49
Anotación	50
Bibliografía	51

Introducción

Como el objetivo de mi trabajo he elegido formar y reunir el material preparativo sobre la terminología de economía y marketing. Es posible que este material sirva para gran diccionario español-checo y checo-español que se dirigirá a los estudiantes universitarios y a los que estudian la lengua española y los otros que se ocupan de la economía y marketing.

Empecé mi trabajo con la búsqueda de los libros sobre economía y marketing en las bibliotecas españolas. Encontré muchos libros de este tipo pero elegí sólo los libros básicos usados por los estudiantes españoles como por ejemplo Economía básica de Francisco Mochón Morcillo, Macroeconomía de Paul Krugman y Robin Wells, Microeconomía de Paul Krugman y Robin Wells y libros sobre marketing como por ejemplo Curso completo de marketing para empresarios y directivos del Equipo de economistas DVE y Aprenda los secretos del marketing de E. Davies y B. Davies.

De estos libros elegí la terminología para crear el corpus de economía y marketing que está ordenado por el orden alfabético. La extensión de esta terminología era muy grande por eso no he podido poner toda la terminología que existe. He intentado seleccionar la terminología que me parecía necesaria e importante para la gente que van a trabajar con el futuro diccionario además la terminología más usada en la vida cotidiana no solamente por las personas cuya vida está vinculada con la economía y marketing sino cada uno de nosotros. Por culpa de la extensión de los terminos no he podido poner las dos partes de la terminología (la parte española-checa y la checa-española). Por eso se puede encontrar sólo la parte española-checa.

Después de terminar el corpus ordenado por el orden analfabético empecé a traducir. Traduje con la ayuda de los diccionarios, por ejemplo el diccionario *Real Academia Española* [en liena], Diccionario Salamance de la lengua española etc. Cada palabra traducida he puesto no sólo significados económicos pero también otros significados conocidos y usados. Cada palabra tiene primero el significado económico y después otros significados por ejemplo la palabra ‘pendiente’ que en checo significa ‘nezaplacený’, ‘dlužný’, ‘nevyřízený’ pero también se traduce como ‘náušnice’ o ‘svah’, ‘stráň’. Como otro ejemplo se puede mencionar la palabra ‘planta’ que significa en checo ‘podnik’, ‘závod’, ‘továrna’ pero también ‘rostlina’ o ‘podlaží’ etc.

Después de traducir he puesto las abreviaturas después de cada palabra. En el caso de los sustantivos busqué género masculino y femenino, por ejemplo:

gasto m.

precio m.

renta f.

oligopolio m.

macroeconomía f.

promoción f.

En el caso de los verbos busqué también verbos transitivos e intransitivos, por ejemplo:

abrir verb., tr.

cobrar verb., tr.

economizar verb., tr.

trabajar verb., intr.

En el corpus de la terminología de la economía y marketing también encontré las palabras extranjeras sobre todo anglicismos. A los anglicismos encontré sus géneros, su pronunciación y su plural por ejemplo:

stock m., angl. [estoc] (stocks)

bróker/agente m., angl. [broker] (brókeres)

Una gran parte de las palabras inglesas con su pronunciación y plural podemos encontrar en el Diccionario Salamanca de la lengua española y en el diccionario *Real Academia Española* [en línea]. En algunos casos no podía encontrar su género, su pronunciación y el plural en los recursos de libre acceso por ejemplo:

co-branding

know-how/conocimiento fundamental

Tras acabar la traducción comencé a buscar la fraseología y locuciones para cada palabra pero obviamente hay palabras sin fraseología. Busqué la fraseología no

solamente con el significado económico sino también con los otros significados, por ejemplo la palabra ‘venta’ ‘de/en venta’ – ‘na prodej’; ‘salir a la venta’ – ‘přejít do prodeje’; ‘promoción de venta’ – ‘podpora prodeje’; la palabra ‘trampa’ tiene fraseología como por ejemplo ‘hacer trampas’ – ‘podvádět’; ‘vivir de la trampa’ – ‘žít na dluh’ etc.

En la parte del comentario me ocuparé más de mi trabajo, principalmente por la formación de las palabras.

Abreviaturas

f.	género femenino (ženský rod)
m.	género masculino (mužský rod)
adj.	adjetivo (přídavná jména)
verb.	verbo (sloveso)
tr.	verbo transitivo (tranzitivní/předmětové sloveso)
intr.	verbo intransitivo (intransitivní/bezpředmětové sloveso)
angl.	anglicismo (anglicismus)
■	marca giros usuales y fraseología (uvozuje běžná slovní spojení a frazeologii)
~	sustituye palabra básica (nahrazuje základní slovo)
	divide forma básica de la palabra (rozděluje základní tvar slova)
/	marca variante del término (označuje variantu výrazu)
//	explicación (vysvětlení)
–	sustituye la palabra después de y marca el plural de las palabras (nahrazuje slova rozdělené značkou a označuje jeho množné číslo)
()	plural de las palabras españolas y extranjeras (množné číslo španělských a cizích slov)
[]	pronunciación de los extranjerismos en español (výslovnost cizích slov ve španělštině)
1 2 3	marcan homónimos (označují homonyma)

A

abonaré m. 1 vlastní směnka, dlužní úpis 2 platební příkaz

abono m. 1 platba, úhrada 2 záruka 3 předplatné 4 hnojivo ■ ~ de intereses platba úroků ■ ~ de la pensión výplata důchodu ■ ~ de los subsidios vyplácení dávek ■ tomar un ~ předplatit si

abrir verb., tr. otevřít ■ ~ la cuenta otevřít účet ■ ~ el crédito otevřít úvěr ■ ~ el empréstito vzít si půjčku

acción f. 1 akcie 2 plánování, jednání 3 čin 4 akce ■ ~ al portador převoditelná akcie ■ ~ desembolsada/pagada splacená akcie ■ ~ desvalorizada znehodnocená akcie ■ ~ no gravable nezdanitelná akcie ■ ~ nominal akcie na jméno ■ ~ prioritaria/de prioridad prioritní akcie ■ -iones emitidas vydané akcie ■ -iones en circulación akcie v oběhu ■ estar en ~ být v akci ■ poner en ~ uvést v činnost

acrecentamiento m. přírůstek, zvýšení ■ ~ del capital zvýšení kapitálu

acreencia f. pohledávka

actividad f. 1 činnost, aktivita 2 platnost ■ ~ comercial obchodní činnost ■ ~ económica a título lucrativo samostatně výdělečná a podnikatelská činnost ■ ~ empresarial podnikatelská činnost/podnikání ■ ~ ilegal nezákonná činnost ■ ~ industrial průmyslová činnost ■ ~ productiva výrobní činnost

activo m. 1 activum, aktivní položka 2 pohledávka 3 majetek ■ ~ fijo investiční majetek, neoběžná aktiva ■ ~ financiero finanční aktiva, prostředky ■ ~ físico osobní majetek ■ ~ líquido likvidní aktiva

acuerdo m. dohoda, smlouva ■ ~ comercial internacional mezinárodní obchodní dohoda ■ ~ General de Tarifas y Comercio GATT všeobecná dohoda o clech a obchodu ■ ¡de ~! dohodnuto! ■ estar de ~ con souhlasit s ■ firmar un a ~ podepsat dohodu

agente m. pověřená osoba, zástupce, jednatel, agent ■ ~ comercial obchodní zástupce ■ ~ de bolsa burzovní makléř ■ ~ de compras nákupčí ■ ~ de transportes dovozce

ahorro m. 1 šetření, spoření 2 úspory ■ ~ nacional národní úspory ■ ~ personal osobní úspory ■ ~ privado soukromé úspory

almacenamiento m. skladování, uložení

alquiler m. 1 nájem, pronájem 2 nájemné ■ dar en ~ pronajmout ■ tomar en ~ najmout si

alteración f. 1 změna, proměna 2 rušení, porušování

análisis m. průzkum, rozbor, analýza ■ ~ coste-beneficio analýza poměru vynaložených prostředků a zisku ■ ~ de valor hodnotová analýza ■ ~ financiero finanční analýza

apreciación f. 1 posílení kurzu 2 ocenění, odhad 3 názor

arancel m. 1 clo, poplatek, sazba 2 sazebník, tarif ■ ~ protector ochranné clo

área f. 1 plocha, rozloha 2 pole působnosti 3 ar /pološná míra/ ■ ~ de libre comercio oblast volného obchodu

asignación f. 1 plat, mzda, odměna 2 stanovení, určení 3 přiděl, přidělení ■ ~ de los recursos přidělování zdrojů ■ ~ del tiempo časová dotace ■ ~ de vivienda příspěvek na bydlení ■ ~ familiar rodinný příspěvek ■ ~ por estudios studijní stipendium ■ ~ por hijo a cargo příspěvek na nezaopatřené dítě

auge m. rozkvět, rozmach, vrchol ■ ~ dinerario nárůst oběživa ■ tomar ~ rozkvést

autofinanciación/autofinanzamiento f. samofinancování, financování z vlastních zdrojů

autorregulación f. samoregulace

ayuda f. 1 dotace 2 pomoc ■ ~ a la inversión investiční pomoc ■ ~ económica hospodářská pomoc ■ ~ en especie dotace v naturáliích ■ ~ monetaria peněžitá pomoc

B

balance m. 1 rozvaha, bilance 2 zůstatek 3 přírůstek 4 kolísání ■ ~ de situación rozvaha ■ ~ de la cuenta zůstatek na účtu

balanza f. 1 bilance 2 váhy ■ ~ comercial/de comercio obchodní bilance ■ ~ de bienes y servicios bilance zboží a služeb ■ ~ de pagos platební bilance ■ ~ de servicio bilance služeb ■ ~ de transferencia převod zůstatku ■ ~ financiera finanční bilance ■ ~ por cuenta de capital zůstatek kapitálu na účtu ■ ~ por cuenta corriente zůstatek na běžném účtě

banca f. bankovníctví ■ ~ de inversión investiční banka ■ ~ electrónica/en línea/e-banking internetové bankovníctví ■ ~ internacional mezinárodní banka ■ ~ privada osobní bankovníctví ■ tener la ~ držet bank/obnos peněz ve hře/

banco m. 1 banka 2 lavice ■ ~ de ahorros spořitelna ■ ~ de crédito hypoteční banka ■ ~ de datos databanka ■ ~ central centrální/ústřední banka ■ ~ Central Europeo BCE Evropská centrální banka ■ ~ comercial obchodní/komerční banka ■ ~ de España španělská *centrální* banka ■ ~ del Estado Státní banka ■ ~ Mundial Světová banka

barrera f. bariéra, překážka ■ ~ a la entrada/de entrada přikážka vstupu na trh ■ ~ al comercio internacional mezinárodní obchodní bariéra

base f. 1 základ 2 podstata ■ ~ de datos de marketing BDM databáze marketingu ■ ~ imponible daňový základ ■ ~ monetaria měnový základ ■ ~ salario/sueldo základní plat/mzda ■ a ~ de na základě

beneficio m. zisk, užitek, prospěch, výnos ■ ~ bruto hrubý zisk ■ ~ económico zisk ■ ~ fiscal příjem z daní ■ ~ gravable/imponible zdanitelný zisk ■ ~ neto čistý zisk ■ ~ real skutečný zisk ■ –os correspondientes a la seguridad social sociální dávky ■ –os de jubilación důchodové dávky ■ –os de viudo/viuda vdovský důchod ■ –os en efectivo peněžité dávky ■ –os por maternidad mateřské dávky ■ a/en ~ de ve prospěch ■ sacar ~ de mít užitek z

bien m., adj. 1 majetek, jmění 2 statek 3 zboží 4 užitek 5 dobro, blaho 6 dobře, správně ■ ~ comunal komunální/obecní majetek ■ ~ de consumo spotřební zboží ■ ~ de inversión investiční majetek ■ ~ del Estado státní majetek ■ ~ duradero zboží/majetek dlouhodobé spotřeby, dlouhodobý majetek ■ ~ económico hospodářský majetek, ekonomický statek ■ ~ en custodia svěřený majetek ■ ~ final finální výrobek ■ ~ industrial průmyslové zboží ■ ~ inferior méněcenný statek ■ ~ inmobiliario nemovitý majetek/nemovitosti ■ ~ intermedio meziproduct ■ ~ libre volný majetek ■ ~ personal osobní majetek ■ ~ privado soukromý majetek ■ ~ propio vlastní majetek ■ ~ público veřejný majetek ■ –es corporales hmotný majetek/hmotné statky ■ –es muebles personales osobní movitý majetek ■ –es y servicios finales konečné výrobky a služby

bolsa f. 1 burza 2 kapsa 3 taška ■ ~ de acciones akciová burza ■ ~ de comercio/de valores burza cenných papírů ■ ~ de estudios/beca studijní stipendium ■ ~ de productos naturales plodinová burza ■ ~ de trabajo burza práce ■ aflojar la ~ utratit ■ ¡la ~ o la vida! peníze nebo život!

bonificación f. 1 sleva, bonifikace, úleva 2 odměna, prémie 3 zlepšování ■ ~ tributaria daňová srážka/sleva na dani

bono m. 1 dluhopis 2 šek 3 los 4 kupón, lístek ■ ~ a corto plazo krátkodobý dluhopis ■ ~ a largo plazo dlouhodobý dluhopis ■ ~ público veřejný dluhopis

brecha f. 1 mezera 2 průlom, trhlina ■ ~ inflacionista inflační mezera

bróker/agente m., angl. [broker] (brókeres) agent, zprostředkovatel, makléř

burbuja f. bublina ■ ~ financiera/espekulativa spekuláční bublina

C

caja f. 1 pokladna, kasa 2 fond 3 bedna, krabice 4 karoserie ■ ~ central hlavní pokladna
■ ~ de ahorros spořitelna ■ ~ de préstamos záložna ■ ~ hipotecaria hypoteční banka
■ ~ postal poštovní spořitelna ■ hacer ~ spočítat hotovost v pokladně ■ pagar en
~ zaplatit u pokladny

calidad f. 1 kvalita, jakost 2 postavení, funkce ■ ~ acceptable přijatelná kvalita ■ ~ alta
dobrá/vysoká kvalita ■ ~ baja nízká/špatná kvalita ■ ~ de los productos jakost produktů
■ ~ del servicio kvalita služeb ■ ~ ineficientemente alta neefektivně vysoká kvalita
■ ~ ineficientemente baja neefektivně nízká kvalita ■ ~ media průměrná kvalita
■ primera ~ nejlepší kvalita ■ de ~ kvalitní

cambio m. 1 směnárna 2 drobné peníze 3 změna, výměna 4 kurz ■ ~ actual aktuální
kurz ■ ~ de moneda peněžný/měnový kurz ■ ~ de venta prodejní kurz ■ a ~ de
výměnou za

campana f. 1 akce, kampaň 2 venkov 3 pole 4 krajina ■ ~ de comercialización
obchodování, makreting ■ ~ de recogida de firmas podpisová akce ■ ~ de venta
prodejní kampaň ■ ~ electoral volební kampaň ■ ~ publicitaria reklamní kampaň

canon m. 1 poplatek, dávka 2 daň ■ ~ como mandan los –es podle zásad/pravidel

cantidad f. 1 kvalita, množství 2 částka, suma ■ ~ a cuenta částka placená na úče
■ ~ asegurada pojistná částka ■ ~ de beneficio výše dávek ■ ~ de equilibrio rovnovážné
množství ■ ~ demandada požadované množství ■ fuerte ~ velká částka
■ ~ ineficientemente alta neefektivně vysoká/é částka/množství ■ ~ ineficientemente
baja neefektivně nízká/é částka/množství ■ ~ ofertada nabízená/é částka/množství
■ ~ óptima optimální množství ■ en ~ ve velkém množství

capacidad f. 1 kapacita, objem 2 způsobilost, oprávnění 3 schopnost ■ ~ adquisitiva/
de compra kupní síla ■ ~ adquisitiva del dinero kupní síla peněz ■ ~ económica
ekonomická způsobilost ■ ~ financiera finanční možnosti ■ ~ laboral pracovní
způsobilost

capital m., adj., 1 kapitál, jmění, majetek 2 hlavní, zásadní 3 f. hlavní město ■ ~ activo
základní kapitál ■ ~ ajeno cizí kapitál ■ ~ circulante oběžný kapitál ■ ~ comercial
obchodní kapitál ■ ~ extranjero zahraniční kapitál ■ ~ fijo fixní kapitál ■ ~ financiero
finanční kapitál ■ ~ físico fyzický kapitál ■ ~ humano lidský kapitál ■ ~ monetario
peněžní kapitál ■ ~ privado soukromý kapitál ■ ~ propio vlastní kapitál ■ ~ real reálný
kapitál

cartel m. 1 kartel 2 plakát 3 nástěný obraz 4 prestiž, popularita

cartera f. 1 portfolio 2 ministerský úřad 3 aktovka, taška ■ ~ bancaria bankovní portfolio ■ ~ comercial obchodní portfolio ■ ~ de inversiones investiční portfolio ■ ~ de préstamo úvěrové portfolio ■ ~ de productos produktové portfolio ■ ~ de valores portfolio cenných papírů

cash flow/flujo de fondos m., angl. [casflou] (cash flows) oběh hotovosti

cash and carry angl. (cash and carries) prodej za hotové

causa f. 1 důvod, příčina 2 záležitost ■ ~ social sociální záležitosti

cesta f. 1 koš, košík 2 pálka ■ ~ de consumo spotřební koš ■ ~ de consumo óptima optimální spotřební koš ■ ~ moneda měnový koš

ciclo m. cyklus, perioda ■ ~ económico hospodářský cyklus

clase f. 1 duh, jakost 2 učebna, třída 3 společenská třída ■ ~ alta nejvyšší vrstva ■ ~ media střední vrstva ■ ~ obrera dělnická třída ■ ~ política politická reprezentace ■ ~ social sociální třída

cliente m. klient, zákazník, odběratel ■ ~ de mayoreo velkoobchodní odběratel ■ ~ corporativo firemní zákazník

clientela f. klientela, zákazníci, odběratelé

co-branding angl. společná propagace

cobranza f. 1 inkaso 2 pohledávka

cobrar verb., tr. vydělávat, brát, pobírat, inkasovat ■ ~ el cheque vybrat šek ■ ~ la pensión brát důchod ■ ~ el sueldo brát výplatu

cobro m. 1 přijaté peníze, výplata 2 inkaso ■ día de ~ den výplaty

coeficiente m. koeficient ■ ~ de encaje/de reservas koeficient rezerv ■ ~ del empleo koeficient zaměstnanosti

colocar verb., tr. 1 umístit na trh 2 investovat 3 zaměstnat 4 vložit ■ ~ a los empleados najít zaměstnání ■ ~ el capital vložit kapitál ■ ~ el pedido zadat objednávku/objednat

comerciante m., adj. 1 obchodník, dealer, kupec 2 obchodující ■ ~ mayorista velkoobchodník ■ ~ menorista maloobchodník

comerciar verb., intr. dělat obchody, obchodovat

comercio m. 1 obchod, prodejna 2 obchodování ■ ~ abierto svobodný obchod ■ ~ de cambio výměnný obchod ■ ~ electrónico prodej přes internet ■ ~ exterior zahraniční obchod ■ ~ independiente nezávislý obchod ■ ~ interior vnitřní obchod ■ ~ internacional mezinárodní obchod ■ ~ libre volný obchod ■ ~ mayorista velkoobchod

comisión f. 1 provize, odměna 2 poplatek 3 komise, výbor 4 úkol, pověření ■ ~ de apertura del préstamo poplatek za zřízení úvěru ■ ~ de mantenimiento de la cuenta poplatek za vedení účtu ■ ~ ilegal nelegální provize

comisionista m., adj. 1 nezávislý obchodník, zprostředkovatel 2 zprostředkovatelský

compañía f. 1 společnost, podnik, firma 2 doprovod ■ ~ afiliada dceřiná společnost ■ ~ anónima C.A. akciová společnost ■ ~ aseguradora/de seguros pojišťovna ■ ~ comanditaria komanditní společnost ■ ~ comercial/de comercio obchodní společnost ■ ~ declarante de IVA plátce DPH ■ ~ de inversiones investiční společnost ■ ~ de/con responsabilidad limitada Ltda společnost s ručením omezeným ■ ~ pública/estatal/del Estado státní podnik

compensación f. 1 kompenzace, náhrada, vyrovnání 2 dávky ■ ~ bancaria bankovní kompenzace ■ ~ por desempleo dávky v nezaměstnanosti ■ ~ por despido odstupné

competencia f. 1 konkurence, konkurenční boj 2 kompetence, pravomoc ■ ~ de precios cenová konkurence ■ ~ desleal nekalá konkurence ■ ~ económica hospodářská soutěž ■ ~ imperfecta nedokonalá konkurence ■ ~ monopolística monopolistická konkurence ■ ~ perfecta dokonalá konkurence ■ libre ~ volná konkurence

complementario adj. doplňkový, dodatečný

comportamiento m. chování, postoj, jednání ■ ~ estratégico strategické jednání/ chování

compra f. nákup, koupě, pořízení ■ ~ colectiva kolektivní nákup ■ ~ directa přímý nákup ■ ~ formal spolehlivý nákup ■ ~ racional hospodárný nákup ■ hacer la ~ nakoupit ■ ir de ~ jít na nákupy

comprador m. kupující, odběratel, nákupčí ■ ~ final konečný odběratel

comprar verb., tr. 1 koupit, nakupovat 2 podplatit ■ ~ a crédito/a plazo koupit na úvěr ■ ~ al contado koupit za hotové

comunicación f. 1 komunikace 2 sdělení, zpráva ■ ponerse en ~ spojit se, navázat spojení

comunidad f. 1 společenství 2 obec ■ ~ de bienes společné jmění ■ ~ de propietarios společenství vlastníků ■ ~ económica europea rada evropského společenství

condición f. 1 podmínka 2 vlastnost, charakter 3 stav 4 kondice ■ ~ de trabajo pracovní podmínky

conjunto m., adj. 1 společný, spojený 2 celek ■ ~ presupuestario společný rozpočet

consumidor m. 1 spotřebitel, konzument

consumo m. zdroje, spotřeba ■ bienes de ~ spotřební zboží ■ ~ familiar domácí spotřeba ■ ~ personal osobní spotřeba ■ ~ por habitante spotřeba na jednoho obyvatele ■ ~ público veřejná spotřeba

contabilidad f. účetnictví, účtování, vedení účetní knihy ■ ~ bancaria bankovní účetnictví ■ ~ de costos nákladové účetnictví ■ ~ general účetnictví ■ ~ nacional státní/národní účetnictví ■ ~ por partida doble podvojný účetnictví ■ ~ por partida simple jednoduché účetnictví ■ llevar la ~ vést účetnictví

contexto m. kontext, souvislost

contingente m., adj. 1 podíl, kvóta 2 náhodný, nahodilý ■ ~ a la importación podíl na dovozu

contratación f. 1 uzavření smlouvy 2 přijetí, najmutí ■ ~ colectiva uzavření kolektivní smlouvy

control m. 1 kontrola, prohlídka, dohled 2 regulace ■ ~ alazar namátková kontrola ■ ~ de alquiler regulace nájemného ■ ~ de precios cenová regulace ■ perder el ~ ztratit kontrolu ■ tener el ~ de kontrolovat ■ sin ~ nekontrolovaně

cooperativa f. družstvo, kooperativa ■ ~ agraria/agrícola zemědělské družstvo ■ ~ constructores stavební družstvo ■ ~ de crédito úvěrové družstvo ■ ~ de vivienda bytové družstvo

corredor m. 1 makléř, broke, agent, obchodní zástupce 2 chodba 3 závodník 4 koridor ■ ~ de bolsa/de acciones burzovní makléř

correlación f. vzájemný vztah, vzájemnost ■ ~ positiva pozitivní vztah

corretaje m. 1 provize 2 makléřství 3 zprostředkování ■ ~ neto čistá provize

cost|e m. 1 cena 2 náklady, výlohy ■ ~ a corto plazo krátkodobé náklady ■ ~ adicional vedlejší náklady ■ ~ a largo plazo dlouhodobé náklady ■ ~ de equipamiento náklady na vybavení ■ ~ de inversión investiční náklady ■ ~ del capital kapitálové náklady ■ ~ de transacción transakční cena ■ ~ directo přímé náklady ■ ~ explícito explicitní náklady ■ ~ explotación provozní náklady ■ ~ fijo stálé náklady ■ ~ fijo medio průměrné náklady ■ ~ implícito implicitní náklady ■ ~ implícito de capital implicitní náklady na kapitál ■ ~ marginal mezní náklady ■ ~ marginal creciente zvýšení mezních nákladů ■ ~ marginal decreciente klesající mzení náklady ■ ~ medio průměrné náklady ■ ~ mínimo nízké náklady ■ ~ real skutečné náklady ■ ~ total medio průměrné celkové náklady ■ ~ variable proměnlivé/variabilní náklady ■ ~ variable medio průměrné/proměnlivé variabilní náklady ■ –es administrativos správní náklady ■ –es externos

externí/vnější náklady ■ –es privados/internos soukromé náklady ■ –es total celkové náklady ■ de bajo ~ nízkonákladový ■ ~ de vida životní náklady

cotización f. 1 ocenění, ohodnocení 2 příspěvek 3 nabídka

crecimiento m. vzrůst, vzestup, přírůstek, přibývání ■ ~ económico hospodářský/ekonomický růst

crédito m. 1 úvěr, pohledávka 2 dobrá pověst ■ tarjeta de ~ kreditní karta

crisis f. krize ■ ~ económica ekonomická krize

cross-selling/venta cruzada angl. křížový prodej

cuenta f. 1 účet, konto 2 faktura, vyúčtování 2 zisk, prospěch 3 starost ■ ~ a plazo fijo termínovaný účet ■ ~ atrasada nezaplacený účet ■ ~ bancaria/de banco bankovní účet ■ ~ corriente běžný účet ■ ~ de ahorros spořitelní účet ■ ~ de caja pokladní účet ■ ~ de resultados výsledový účet ■ abrir ~ otevřít účet ■ arreglo de ~as vyrovnávání účtů ■ caer en la ~ pochopit ■ cerrar ~ zrušit účet ■ darse ~ de algo všimnout si něčeho/pochopit něco ■ tener en ~ brát v úvahu ■ vivir a ~ de alguien žít na něčí účet

cuota f. 1 poplatek, příspěvek 2 přiděl, kvóta 3 podíl 4 splátka ■ ~ alimentaria placení výživného ■ ~ de importación dovozní příspěvek ■ ~ del mercado podíl na trhu ■ ~ mensual měsíční splátka

curva f. 1 křivka 2 zatáčka ■ ~ de demanda poptávková křivka ■ ~ de Lorenz Lorenzova křivka ■ ~ de oferta nabídková křivka ■ ~ de posibilidades de producción křivka výrobních možností

D

déficit m. deficit, schodek, ztráta, manko ■ ~ presupuestario rozpočtové manko ■ arrojar un ~ vykazovat ztráty

demanda f. 1 poptávka 2 otázka, dotaz 3 žádost 4 žaloba ■ ~ activa zvýšená poptávka ■ ~ agregada celková poptávka ■ ~ creciente rostoucí poptávka ■ ~ de dinero poptávka po penězích ■ ~ de empleo žádost o práci ■ ~ de inversión investiční poptávka ■ ~ decreciente klesající poptávka ■ ~ de mercado poptávka na trhu ■ ~ derivada vedlejší poptávka ■ ~ directa přímá poptávka ■ ~ elástica pružná poptávka ■ ~ excesiva nadměrná poptávka ■ ~ fluctuante kolísající poptávka ■ ~ indeseable nežádoucí poptávka ■ ~ inelástica nepružná poptávka ■ ~ inexistente neexistující poptávka ■ ~ latente skrytá poptávka ■ ~ negativa negativní poptávka ■ ~ potencial potencionální poptávka ■ ~ socialmente inaceptable společensky nepřijatelná poptávka

depósito m. 1 vklad 2 uložení, složení 3 úschovna, sklad ■ ~ a plazo termínovaný vklad ■ ~ bancario bankovní vklad ■ ~ bancario a la vista bankovní vklad na požádání ■ ~ de dinero peněžní vklad ■ ~ de valor uchovatel hodnoty

depreciación f. 1 pokles cen 2 odpis 3 znehodnocení ■ ~ de moneda znehodnocení peněz

depresión f. 1 pokles, snížení 2 deprese ■ ~ económica hospodářský pokles/krize

derech|o m., adj. 1 dávka, poplatek 2 právo, právní věda 3 přímý, rovný 4 pravý ■ ~ económico hospodářské právo ■ ~ especiales de giro DEG zvláštní práva čerpání ■ –os de aduana clo ■ –os de autor autorské právo ■ –os de entrada dovozní clo ■ ~ humanos lidská práva ■ no pagar –os nepodléhat clu

desarrollo m. rozvoj, vývoj ■ ~ económico ekonomický rozvoj

descripción f. popis, líčení ■ ~ del trabajo popis práce

descuento m. sleva, skonto, rabat, srážka ■ ~ de lanzamiento akční sleva ■ ~ en segundo mercado sleva na sekundárním trhu ■ ~ por cantidad množstevní sleva ■ ~ por fidelidad věrnostní sleva ■ ~ por pronto pago sleva za rychlou úhradu

desempleado m., adj. nezaměstnaný, bez zaměstnání

desempleo m. 1 nezaměstnanost 2 podpora ■ ~ cíclico cyklická nezaměstnanost ■ ~ estacional sezónní nezaměstnanost ■ ~ estructural strukturální nezaměstnanost ■ ~ friccional dočasná/frikční nezaměstnanost ■ ~ parcial částečná nezaměstnanost ■ tasa de ~ míra nezaměstnanosti

desfase m. zpoždění ■ ~ de producción výrobní zpoždění

desinflacionario adj. protiinflační

desplazamiento m. 1 přesun, posun 2 nahrazení, výměna ■ ~ de la demanda posun poptávky ■ ~ de la oferta posun nabídky ■ ~ de capitales přelévání kapitálu

determinante adj. determinující, určující, rozhodující, hlavní ■ ~ de la oferta určující nabídku

deud|a f. 1 závazek 2 dluh, pohledávka 3 zadluženos ■ ~ del Estado/pública státní dluh ■ ~ exterior zahraniční dluh ■ ~ impositiva daňová povinnost ■ ~ pecuniaria peněžité dluh ■ ~ pública státní dluh ■ ~ saldada vyrovnaný/uhrazený dluh ■ –as activas aktiva ■ –as pasivas pasiva ■ –as pendientes nesplacený dluh ■ estar en ~ con být zavázán ■ llenarse de –as zadlužit se

devaluación f. devalvace

diferencial m., adj. 1 diferenční rozdíl 2 diferenciál 3 odlišný, rozdílný ■ –es compensatorios kompenzační rozdíly

dinero m. peníze ■ ~ bancario peníze ■ ~ disponible hotovost ■ ~ depreciado znehodnocené peníze ■ ~ electrónico/digital elektronické peníze ■ ~ falso falešné peníze ■ ~ ingresado uložené peníze ■ ~ invertido investované peníze ■ ~ menudo/suelto drobné peníze ■ ~ mercancía komoditní peníze ■ ~ papel papírové peníze ■ ~ no efectivo bezhotovostní peníze ■ ~ prestado půjčené peníze ■ blanquear ~ prát peníze ■ blanqueo praní peněz ■ echar ~ investovat ■ ganar ~ vydělávat peníze ■ hacer ~ zbohatnout, získat bohatství ■ poner ~ en uložit peníze

discriminación f. 1 rozlišování, dělání rozdílu 2 diskriminace, znevýhodnění ■ ~ de precios cenové znevýhodnění ■ ~ de precios perfecta dokonalé cenové znevýhodnění ■ ~ labor pracovní znevýhodnění

disposición f. dispozice, schopnost ■ ~ a pagar způsobilost platit ■ estar en ~ být schopen ■ poner a ~ de dát k dispozici

distribución f. 1 distribuce, rozdělení 2 prodej ■ ~ de beneficios rozdělení zisku ■ ~ de productos výrobků ■ ~ directa přímý prodej ■ ~ intensiva intenzivní distribuce ■ ~ selectiva výběrová distribuce

distribuidor m. distributor, dealer

diversificación f. 1 zpestření sortimentu 2 rozmanitost, různorodost

dividendo m. 1 dividenda 2 podíl na zisku 3 platba, splátka ■ ~ activo dividenda vyplacená v akciích ■ ~ en efectivo dividenda v hotovosti ■ ~ líquido celková/čistá dividenda

divisa f. 1 diviza, valuta, cizí měna 2 logo, heslo, motto ■ ~ fuerte tvrdá měna

división f. 1 dělba 2 oddělení ■ ~ del trabajo dělba práce

dumping m., angl. [dumpin/dampin] dumping, vývoz za cenu nižší než tržní ■ ~ de precios cenový dumping ■ ~ escondido skrytý dumping ■ ~ monetario měnový dumping

duopolio m. duopol

E

economía f. ekonomika, ekonomie, hospodářství ■ ~ abierta otevřená ekonomika ■ ~ agraria zemědělské hospodářství ■ ~ aplicada aplikovaná ekonomie ■ ~ cerrada uzavřená ekonomika ■ ~ clásica klasická ekonomie ■ ~ de la oferta nabídková ekonomika ■ ~ de mercado tržní ekonomika ■ ~ de planificación centralizada centrálně plánované hospodářství ■ ~ doméstica rodinný rozpočet ■ ~ keynesiana ekonomika

keynesiana ■ ~ mixta smíšená ekonomika ■ ~ normativa normativní ekonomika
■ ~ política politická ekonomika ■ ~ positiva pozitivní ekonomika ■ ~ sumergida šedá ekonomika

economista m. ekonom

economizar verb., tr. šetřit, spořit

efectivo m., adj. 1 peněžní hotovost 2 efektní, skutečný ■ ~ en caja pokladní hotovost
■ dinero en ~ peníze ■ hacer ~ el pago provést platbu ■ hacerse con ~ opatřit si hotovost ■ pagar en ~ platit hotově

efectivo m. 1 cenný papír, směnka 2 jev, efekt 3 zboží 4 záměr, účel ■ ~ a larga fecha dlouhodobá směnka ■ ~ comercial obchodní směnka ■ ~ renta důchodový efekt
■ ~ sustitución substituční efekt ■ ~ Veblen Veblenův efekt ■ -os bancario bankovní směnky ■ -os de comercio obchodní cenný papír ■ -os de consumo spotřební zboží
■ -os personales osobní majetek ■ -os públicos státní dluhopisy ■ a ~ de za tím účelem
■ a este ~ z tohoto důvodu ■ sin ~ neúčinný ■ poner en ~ uskutečnit ■ quedar sin ~ být neplatný ■ tener ~ vstoupit v platnost, konat se

eficiencia f. 1 účinnost, působnost, úspěšnost ■ ~ comercial obchodní úspěšnost
■ ~ económica ekonomická úspěšnost ■ ~ en la asignación de recursos úspěšnost v přidělování zdrojů ■ ~ técnica technická úspěšnost

eficiente adj. účinný, efektní ■ ~ de consumo efektivní spotřeba ■ ~ en el nivel de producción efektivní úroveň produkce ■ ~ en producción efektivní výroba

elasticidad f. pružnost, elasticita ■ ~ de la demanda pružnost/elasticita poptávky
■ ~ de la oferta pružnost nabídky ■ ~ de los precios cenová pružnost ■ ~ precio de la demanda/oferta cenová elasticita poptávky/nabídky

empleado m., adj. 1 zaměstnanec 2 zaměstnaný

empleo m. 1 zaměstnání, pracovní poměr 2 užití, použití ■ ~ completo úplná zaměstnanost ■ ~ continuo trvalý pracovní poměr ■ ~ de tiempo completo zaměstnání na plný úvazek ■ ~ fijo stálé zaměstnání ■ ~ temporal dočasný/sezónní úvazek

empresa f. podnik, firma, živnost ■ ~ agrícola zemědělský podnik ■ ~ de leasing leasingová společnost ■ ~ de seguros pojišťovna ■ ~ del Estado státní podnik
■ ~ individual soukromé podnikání ■ ~ Nacional národní podnik ■ ~ privada soukromá společnost ■ ~ sectorial odbory

empresario m., adj. 1 podnikatel, manažer 2 podnikatelský, podnikový

encaje m. krytí ■ ~ bancario bankovní krytí

entidad f. 1 spolek, firma, společnost 1 důležitost, význam 2 bytost, bytí, jsoouco 4 kolektiv, společnost ■ ~ aseguradora pojišťovací společnost ■ ~ bancaria bankovní ústav ■ ~ comercial obchodní organizace ■ ~ de leasing leasingová společnost ■ ~ estatal státní instituce ■ –es financieras finanční instituce

entrada f. 1 příjem, tržba 2 akontace, záloha 3 vstupenka, lístek 4 vstup

envase m. 1 balení, obal 2 nalévání, plnění, nakládání ■ ~ del producto obal výrobku

equidad f. 1 přiměřenost ceny 2 nestrannost, spravedlivost

equilibrio m. 1 rovnováha 2 vyváženost ■ ~ general všeobecná rovnováha ■ ~ macroeconómico a largo plazo dlouhodobá ekonomická rovnováha ■ ~ renta-gasto rovnováha příjmů a výdajů

escasez f. 1 nedostatek, omezenost 2 nouze, bída, tíseň ■ ~ de medios económicos nedostatek ekonomických prostředků

escaso adj. 1 nedostačující, nedostatečný 2 chudý ■ andar ~ de dinero mít málo peněz ■ estar ~ de medios být bez prostředků ■ estar ~ de tiempo mít málo času

especialista m. specialista, odborník, expert

especialización f. specializace

especulación f. 1 spekulace 2 spekulativní podnikání

estabilidad f. stabilita, stálost, pevnost ■ ~ de precios cenová stabilita ■ ~ financiera finanční stabilita ■ ~ monetaria měnová stabilita

estandarización f. 1 standarizace 2 sjednocení ■ ~ de los servicios standarizace služeb

estrategia f. strategie, postup, taktika ■ ~ básica základní strategie ■ ~ comercial obchodní strategie ■ ~ de confrontación konfrontační strategie ■ ~ de marketing marketingová strategie ■ ~ de racionalización racionální strategie ■ ~ diferencial diferenciální strategie ■ ~ empresaria podniková strategie ■ ~ global globální strategie

estructura f. struktura, složení, systém ■ ~ del mercado prodejní systém

estudio m. 1 průzkum, studium, studování 2 eseje, práce ■ ~ de mercado EM průzkum trhu ■ los –os de bachillerato středoškolská studia ■ –os mayores vysokoškolská studia ■ tener –os obdržet instrukce

etiqueta f. 1 etiketa, nálepka 2 dvorní etiketa 3 ceremoniál ■ ~ colgante visačka ■ con gran ~ s velkou slávou ■ de ~ slavnostní ■ ~ de precio cenovka ■ ~ volante jmenovka

etiquetar verb., tr. označit nálepkami

excedente m., adj. 1 přebytek, nadbytek 2 přebývající

exceso m. 1 překročení, přebytek 2 výstřelek ■ ~ de demanda přílišná poptávka ■ ~ de oferta přílišná nabídka ■ ~ de reservas velké rezervy ■ ~ de habitantes přelidnění ■ ~ de peso nadváha ■ en ~ nadbytečně

exigencia f. 1 požadavek, potřeba, nárok 2 náročnost

exportación f. export, vývoz, vyvážení ■ ~ neta čistý vývoz

exportar verb., tr. exportovat, vyvážet

F

factor m. 1 faktor, činitel 2 agent, zástupce ■ ~ de coste nákladový factor, nákladová složka ■ ~ financiero peněžní faktor ■ ~ de producción výrobní faktor ■ ~ fijo fixní faktor ■ ~ variable variabilní faktor ■ ~/recurso productivo produktivní faktor

fallo m. 1 neúspěch, selhání 2 rozsudek, rozhodnutí ■ ~ del mercado selhání trhu

fase f. fáze, stádium, etapa, období ■ ~ de crecimiento fáze růstu ■ ~ de declive fáze poklesu ■ ~ de lanzamiento zahajovací fáze ■ ~ de madurez splatnost

fijación f. určení, stanovení ■ ~ de precios stanovení cen

financiación f. 1 financování 2 úvěrové služby, prostředky ■ ~ ajena financování z vnějších zdrojů ■ ~ interna samofinancování

flete m. 1 nájemné, dopravné 2 náklad 3 přeprava

flexibilidad f. elasticita, pružnost, flexibilita ■ ~ de precios y salarios flexibilita/pružnost cen a mezd

flotación f. výkyvy, kolísání ■ ~ de monedas měnové výkyvy

flujo m. 1 tok, proud 2 příliv ■ ~ de inversiones příliv investic ■ ~ circular de la renta koloběh důchodů

fondo m. 1 fond 2 finanční prostředky, peníze, kapitál 3 dno, spodek, základ ■ ~ abierto otevřený fond ■ ~ cerrado uzavřený fond ■ ~ de acciones akciový fond ■ ~ de inversión investiční fond ■ ~ de pensiones/mutualidades/de jubilación penzijní fond ■ ~ de pensiones a la vejez fond starobního pojištění ■ ~ generadoso/ angl. cash flow příliv peněz, peněžní tok ■ ~ Monetario Internacional FMI Mezinárodní měnový fond ■ –os básicos základní fondy ■ andar mal de –os být bez peněz ■ estar en –os mít potřebný kapitál ■ estar corto de –os nemít dostatečný kapitál ■ sin –os nekrytý

franqueo m. poštovné, frankování ■ falta de ~ nefrankování ■ sin ~ nefrankovaný

fuerz|a f. 1 síla, moc 2 vojsko, armáda ■ ~ de trabajo/laboral pracovní síla ■ ~ de ventas prodejní síla ■ –as productivas výrobní síla

función f. 1 funkce, úřad 2 síla, moc ■ ~ benéfica benefiční představení ■ ~ del Banco de España funkce banky Španělska ■ ~ del dinero funkce peněz ■ ~ de producción produkční funkce ■ ~ de utilidad užitková funkce

G

ganancia f. 1 užitek 2 výdělek, tržba, příjem, zisk 3 výhra ■ ~ bruta/total hrubý zisk ■ ~ comercial/del comercio obchodní zisk ■ ~ de capital kapitálový zisk ■ ~ del dinero vydělat peníze ■ ~ líquida/neta čistý zisk ■ ~ media průměrný zisk ■ ~ normal zisk ■ -ias brutas hrubé výnosy/výděleky ■ -ias netas čisté příjmy, zisk ■ andar de ~ vyhrát

ganar verb., tr. 1 získat, vydělat vyhrát 2 dosáhnout 3 zasloužit si

gasto m. 1 výdaje, útrata 2 spotřeba 3 poplatky ■ ~ corriente provozní výdaje ■ ~ de transferencia přenos výdajů ■ ~ público státní/veřejný výdaje ■ ~ social sociální výdaje ■ -os bancarios bankovní poplatky ■ -os corrientes běžné výdaje ■ -os de adquisición pořizovací náklady ■ -os de coste výrobní náklady ■ -os de explotación provozní náklady ■ -os de transporte výdaje za dopravu ■ -os extras mimořádné výdaje ■ ~ abusivo ne hospodárnost, plýtvání ■ correr con los -os platit ■ reducir ~ snížit výdaje

globalización f. globalizace, internacionalizace ■ ~ de mercado globalizace trhu

grupo m. 1 společnost 2 skupina, tým ■ ~ de empresas holding/holdingová společnost ■ ~ formal formální skupina ■ ~ informal neformální skupina

guerra f. 1 válka, boj 2 vojna ■ ~ comercial obchodní válka ■ ~ de precios cenová válka ■ ~ civil občanská válka

H

hacienda f. 1 majetek, jmění, zboží 2 statek, farma ■ ~ pública státní finance ■ delegación de ~ finanční úřad ■ Ministerio de ~ ministerstvo financí

hipoteca f. 1 hypotéka, hypoteční úvěr 2 zástavní listina ■ ~ de tasa fija hypoteční úvěr s pevnou sazbou ■ ~ a tasa variable hypoteční úvěr s pohyblivou sazbou ■ cancelar ~ zrušit hypoteční úvěr ■ gravar con ~ zadlužit hypotečním úvěrem ■ obtener una ~ vzít si hypoteční úvěr ■ redimir la ~ splatit hypoteční úvěr

holding m., angl. [jóldin] (holdings) holding

I

implementación f. 1 uskutečnění, realizace 2 uplatnění

importación f. dovoz, dovážení ■ permiso/licencia de ~ dovozní povolení/licence

impuesto m., adj. 1 daň, poplatek, dávka 2 složený ■ ~ a las ventas/sobre la venta daň z obratu/z prodeje ■ ~ constante konstantní daně ■ ~ de carretera/de vehículo silniční daň ■ ~ de suma fija paušální částka daně ■ ~ directo přímá daň ■ ~ indirecto nepřímá daň ■ ~ progresivo progresivní daň ■ ~ proporcional proporciónální daň ■ ~ regresivo regresivní daň ■ ~ sobre el/de consumo spotřební daň ■ ~ sobre la renta de las personas físicas IRPF daň z příjů fyzických osob ■ ~ sobre el patrimonio dědická daň ■ ~ sobre el salario daň ze mzdy ■ ~ sobre el valor añadido IVA daň z přidané hodnoty ■ ~ sobre emisiones emisní daň ■ ~ sobre la renta daň z příjmů ■ ~ sobre la renta negativa záporná daň z příjmů ■ ~ sobre las propiedades majetková daň ■ ~ sobre los beneficios daň ze zisku ■ libre de ~ nepodléhající dani ■ sujeto a ~ podléhající dani

incentivo m. podíl ze zisku, osobní příplatek, prémie ■ ~ tributario daňová úleva

índice m. 1 ukazatel, index 2 známka 3 rejstřík, seznam 4 ukazováček 5 hodinová ručička ■ ~ bursátil burzovní index ■ ~ de cotizaciones index kurzů ■ ~ de precios cenový index ■ ~ de precios al por menor index maloobchodních cen ■ ~ de precios al consumo IPC index spotřebitelských cen ■ ~ de precios del productor IPP index cen výrobců

industria f. 1 průmysl 2 řemeslo 3 dovednost, zručnost ■ ~ alimenticia/de alimentos potravinářský průmysl ■ ~ de bienes de consumo spotřební průmysl ■ ~ pequeña živnost ■ ~ exportadora exportní průmysl

inflación f. inflace ■ ~ cero nulová inflace ■ ~ de costes inflační náklady ■ ~ de demanda poptávková inflace ■ ~ en alza rostoucí inflace ■ ~ por tirón de la demanda inflace poptávky ■ índice de ~ míra inflace

influencia f. vliv, působení ■ ~ de actitudes externas vliv vnějšího postoje ■ de mucha ~ velice vlivný ■ estar bajo la ~ de být ovlivňován ■ por la ~ pod vlivem ■ tener ~ con mít vliv na něco

información f. 1 informace, zpráva 2 vyšetřování ■ ~ privada důvěrné informace

infraestructura f. infrastruktura

ingreso m. 1 vklad 2 příjem, tržba 3 vstup, přijetí ■ ~ bruto hrubý příjem ■ ~ de capital příliv kapitálu ■ ~ externo příjmy ze zahraničí ■ ~ fijo stálý příjem ■ ~ gravable zdanitelný příjem ■ ~ marginal mezní výnos/příjem ■ ~ marginal decreciente klesající

mezní výnosy/příjmy ■ ~ medio příjem ■ ~ neto čistý příjem ■ ~ total celkové příjmy
■ –os corrientes běžné příjmy ■ –os de trabajo por cuenta propia příjmy ze samostatné
výdělečné činnosti ■ –os totales celková tržba ■ dar ~ en přijmout

innovación f. inovace, zlepšení, novinka ■ ~ de productos inovace/zlepšení produktů

input/entrada m., angl. [input] (inputs) vstup ■ ~ fijo pevný vstup ■ ~ variable
variabilní vstup

instrumento m. 1 nástroj, náčiní, nářadí 2 stroj, aparát ■ ~ de la política monetaria
nástroj měnové politiky ■ –s de producción výrobní nástroje

insumo m. výrobní faktor

integración f. integrace ■ ~ económica ekonomická integrace ■ ~ horizontal
horizontální integrace ■ ~ vertical vertikální integrace ■ ~ en el trabajo zapojení do
práce

interés m. 1 úrok 2 balík akcií, podíl 3 zájem 4 snaha ■ ~ alto nízký úrok ■ ~ bajo
vysoký úrok ■ ~ comercial obchodní podíl ■ ~ fijo pevný úrok ■ ~ simple jednoduchý
úrok ■ –es de retraso úrok z prodlení ■ –es flotantes pohyblivé úroky ■ de ~ zajímavý
■ por ~ ze zisku ■ tener ~ en/por mít zájem ■ tipo de ~ úroková míra ■ sin –es
bezúročný

intermediario m. 1 makléř 2 zprostředkovatel, distributor 3 obchodník ■ ~ bursátil
burzovní makléř ■ ~ financiero broker, finanční makléř

intervención f. 1 audit, kontrola 2 vysoupení, projev 3 intervence ■ ~ cambiaria
měnová kontrola ■ ~ externa externí/vnitřní audit ■ ~ General de la Administración del
Estado IGAE Státní kontrolní úřad ■ ~ interna vnitropodniková kontrola

inventario m. 1 inventura 2 soupis, inventář, seznam

inversión f. 1 investice, investování, vklad 2 obrácení, obrat, převrácení ■ ~ bruta
hrubé investice ■ ~ de capital kapitálová investice ■ ~ directa přímá investice ■ ~ en
existencia investice do akcií ■ ~ en existencias no planeada neplánovaná investice do
akcií ■ ~ neta čistá investice ■ ~ planeada plánovaná investice ■ ~ realizada realizovaná
investice ■ –iones financieras finanční investice

investigación f. 1 výzkum, zkoumání 2 vyšetřování 3 zjišťování ■ ~ de marketing
marketingový výzkum ■ ~ y desarrollo I+D výzkum a rozvoj

J

jornal m. denní mzda, odměna, plat ■ a ~ za denní mzdu

jornada f. pracovní doba ■ ~ de ocho horas osmihodinová pracovní doba ■ ~ completa plný pracovní úvazek ■ ~ reducida částečný pracovní úvazek ■ trabajo a media ~ pracovní doba na poloviční úvazek

justicia f. 1 spravedlnost 2 právo ■ ~ impositiva daňová spravedlnost ■ hacer ~ a una reclamación uznat reklamaci ■ tomarse la ~ por la mano vzít spravedlnost do svých rukou

just-in-time/método justo a tiempo JIT angl. (just-in-times) just-in-time

K

know-how/conocimiento fundamental angl. know-how

L

laissez faire angl. [lesé fér] laissez faire

leasing m. angl. [lisin] pronájem, leasing ■ ~ directo přímý leasing ■ ~ financier finanční leasing ■ ~ internacional mezinárodní leasing

ley f. 1 zákon, nařízení, právo 2 zákoník 3 spravedlnost ■ ~ antimonopolio antimonopolní zákon ■ ~ Básica de Empleo LBE zákon o zaměstnanosti ■ ~ de la demanda zákon poptávky ■ ~ de la oferta y la demanda zákon nabídky a poptávky ■ ~ de libre comercio zákon o hospodářské soutěži ■ ~ de Okun Okunův zákon ■ ~ de rendimientos decrecientes zákon klesajících výnosů ■ ~ fiscal daňový zákon

libre adj. svobodný, volný ■ ~ de aduana bezcelní ■ ~ comercio volný obchod

licencia f. oprávnění, licence, povolení ■ ~ de autónomo živnostenský list ■ ~ de comercio obchodní licence ■ producción bajo ~ licenční výroba

límit|e m., adj. 1 mez, hranice, limit 2 mezní, krajní ■ ~ cero nulový limit ■ ~ de capacidad kapacitní limit ■ ~ de crédito úvěrový limit ■ ~ de pago platební limit ■ fuera de los –es mimo dosah ■ situación ~ kritická situace

línea f. 1 limit, linie 2 linka, čára 3 řádek ■ ~ de crédito úvěrová linie ■ en primera ~ nejlepší ■ en su ~ svého druhu ■ el mejor en su ~ nejlepší svého druhu

liquidez f. likvidita ■ ~ internacional mezinárodní likvidita

líquido m., adj. 1 čistý zisk 2 aktivní zůstatek 3 tekutina, kapalina 4 tekutý, kapalný

M

macroeconomía f. makroekonomika

mano f. 1 ruka 2 hodinová ručička ■ ~ invisible neviditelná ruka trhu ■ ~ de obra pracovní síla

marca f. 1 značka 2 stopa ■ ~ blanca vlastní značka ■ ~ colectiva kolektivní ochranná známka ■ ~ comercial jméno/značka výrobku ■ ~ comunitaria ochranná známka společenství ■ ~ de calidad značka jakosti/kvality ■ ~ de fábrica výrobní ochranná značka ■ ~ de garantía garanční známka ■ ~ del distribuidor dealer/distributor značky ■ ~ del fabricante výrobce značky ■ ~ internacional mezinárodní značka ■ ~ patentada ochranná známka ■ ~ única jedinečná značka ■ artículos de ~ značkové zboží

mas|a f. 1 masa, hmota 2 množství ■ -as masová komunikace ■ ~ crítica kritické množství ■ de -as masový, davový

mayorista m. velkoobchodník

mecanismo m. mechanismus, zařízení ■ ~ del mercado tržní mechanismus ■ ~ de precios cenový mechanismus ■ ~ económico hospodářský mechanismus

med|io m., adj. 1 peníze, majetek, prostředky 2 polovina, půlka, střed, 3 poloviční ■ ~ de cambio prostředek směny ■ ~ de cambio dinero prostředek směny peněz ■ ~ de pago platidlo/peníze ■ ~ publicitario reklamní prostředek ■ -ios de comunicación komunikační média ■ -ios de inversión investiční prostředky ■ -ios de producción výrobní prostředky ■ -ios monetarios peněžní prostředky ■ -ios publicitarios reklamní prostředky ■ en ~ de uprostřed ■ poner de ~ položit mezi ■ no hay otro ~ nezbyvá nic jiného ■ ser corto de -ios mít nedostatek prostředků

mensaje m. 1 sdělení, zpráva 2 poselství ■ ~ comercial reklama

marketing/mercadeo/mercadotécnica m., angl. m., f., [márqetin] 1 marketing 2 obchodování ■ ~ comercial obchodní marketing ■ ~ consumo spotřební marketing ■ ~ directo přímý marketing ■ ~ electoral volební marketing ■ ~ estratégico y operativo strategický a operativní marketing ■ ~ internacional mezinárodní marketing ■ ~ mix marketingový mix ■ ~ operativo operativní marketing ■ ~ político politický marketing ■ ~ social sociální marketing ■ plan de ~ marketingový plán

mercado m. 1 trh, tržiště 2 obchod, prodejna ■ ~ cerrado uzavřený trh ■ ~ competitivo konkurenční trh ■ ~ común společný trh ■ ~ de bienes y servicios trh zboží a služeb ■ ~ de cambios devizový trh ■ ~ de capital kapitálový trh ■ ~ de consumo spotřebitelský trh ■ ~ de divisas devizový trh ■ ~ del consumidor spotřebitelský trh

■ ~ de préstamo úvěrový trh ■ ~ de productos industriales/industrial trh průmyslových výrobků ■ ~ de servicios trh služeb ■ ~ de trabajo trh práce ■ ~ de valores trh cenných papírů/burza ■ ~ exterior zahraniční trh ■ ~ financiero finanční trh ■ ~ inestable nestabilní trh ■ ~ interbancario mezibankovní trh ■ ~ interior vnitřní trh ■ ~ libre volný trh ■ ~ monetario peněžní trh ■ ~ negro černý trh ■ ~ oligopolístico oligopolní trh ■ ~ perfectamente competitivo dokonale konkurenční trh ■ ~ único jednotný trh ■ análisis del ~ průzkum trhu ■ poner en el ~ uvést na trh

mercadería f. zboží

mercancía f. 1 zboží 2 obchodování ■ ~ de contrabando pašované zboží ■ ~ defectuosa kazové zboží ■ -ías de amplio zboží široké spotřeby ■ -ías exportables vývozní zboží ■ -ías sin derechos neproclené zboží

mercantilismo m. 1 merkantilismus 2 obchodnický duch

mercar verb. tr. kupovat, nakupovat

método m. 1 metoda, způsob 2 učebnice ■ ~ Delphi Delphi metoda

microeconomía f. mikroekonomika

mínimo m. 1 minimum 2 nejnižší, minimální ■ salario ~ minimální mzda ■ como ~ alespoň, nejméně

minorista m. maloobchodník

modelo m. 1 model, vzor, ukázka 2 modelka ■ ~ clásico klasický model ■ ~ de Hecksher-Ohlin Hecksher-Ohlinův model ■ ~ de oferta y demanda model nabídky a poptávky ■ ~ de oferta y demanda agregada model nabídky a agregátní poptávky ■ ~ de portafolio model portfolia ■ ~ de salarios mzdový model ■ ~ industrial průmyslový vzor ■ ~ ricardiano del comercio internacional Ricardianův model mezinárodního obchodu

moneda f. 1 měna, oběživo, platidlo 2 mince 3 drobné ■ ~ base národní měna/měna ■ ~ corriente běžné platidlo ■ ~ de cambio měna ■ ~ desvalorizada znehodnocená měna ■ ~ efectiva peníze v hotovosti ■ ~ extranjera cizí měna, valuta ■ ~ falsa falešné peníze ■ ~ fuerte tvrdá měna ■ ~ legal platná měna/zákonné platidlo ■ ~ nacional národní měna ■ ~ suelta/menuda drobné peníze ■ papel ~ bankovky

monetarismo m. regulace peněžní nabídky

monopolio m. monopol ■ ~ bilateral oboustranný monopol ■ ~ comercial obchodní monopol ■ ~ natural přirozený monopol

monopolista m. monopolista

motivación f. 1 motivace 2 motiv, důvod, příčina ■ ~ del consumidor spotřebitelská motivace

movilidad f. pohyblivost, schopnost, mobilita ■ ~ de factores mobilita výrobních faktorů ■ ~ del trabajo/laboral pracovní mobilita

muestra f. ukázka, vzor, vzorek ■ a título de ~ na ukázkou ■ ~ propotipo prototyp

multiplicador m., adj. 1 násobitel, multiplikátor 2 rozmnožující 3 znásobující ■ ~ monetario peněžní multiplikátor

N

necesidad f. 1 potřeba, požadavek 2 nouze, nedostatek ■ ~ financiera finanční požadavky ■ ~ humana lidská potřeba ■ ~ imperiosa naléhavá potřeba ■ de primera ~ denní potřeba ■ ser de primera ~ být nevyhnutelně nutný

neutralidad f. 1 neutralita 2 nestrannost ■ ~ del dinero neutralita peněz

nivel m. 1 hladina, výše 2 úroveň 3 rovnost ■ ~ general de precios cenová relace ■ ~ salarial hladina mezd ■ ~ de vida životní úroveň ■ sobre el ~ nad úrovní

norma f. 1 norma 2 pravidla, směrnice ■ ~ monetaria měnová norma ■ -as de competencia económica pravidla hospodářské soutěže

O

objetivo m., adj. 1 objekt, cíl 2 objektivní, nestranný ■ ~ empresarial podnikatelský záměr

ocio m. 1 nečinnost 2 volno, volný čas 3 lenošení

oferta f. 1 nabídka, 2 akce, zlevnění zboží ■ ~ beneficiosa nevýhodná nabídka ■ ~ de compra nabídka ke koupi ■ ~ de precio cenová nabídka ■ ~ elástica pružná nabídka ■ ~ especial speciální nabídka ■ ~ fija stálá nabídka ■ ~ monetaria peněžní nabídka ■ ~ perfectamente elástica zcela pružná nabídka ■ ~ ventajosa výhodná nabídka ■ ~ y demanda nabídka a poptávka ■ aceptar la ~ přijmout nabídku ■ de/en ~ v akci ■ hacer una ~ udělat nabídku ■ rechazar la ~ odmítnout nabídku ■ pasar ~ udělat nabídku ■ ~ sin compromiso nezávazná nabídka

oligopolio m. oligopol, trh

operación f. 1 obchod 2 operace 3 transakce ■ ~ a crédito úvěrový obchod ■ ~ a plazo termínový obchod ■ ~ de contado hotovostní operace ■ ~ de mercado abierto operace

na volném trhu ■ ~ fraudulenta podvodný obchod ■ –iones activas majetkové transakce
■ –iones anotadas en la cuenta obrat na účtu ■ –iones de bolsa obchodování na burze
■ –iones de leasing leasingové operace ■ –iones de pago sin efectivo bezhotovostní
platební styk

organización f. 1 organizace, společnost 2 uspořádání, organizování 3 pakt
■ ~ Internacional para la Estandarización ISO Mezinárodní organizace pro normalizaci
ISO ■ ~ Mundial del Comercio OMC Světová obchodní organizace WTO ■ ~ para la
Cooperación y el Desarrollo Económico OCDE Organizace pro hospodářskou spolupráci
a rozvoj OECD

origen m. původ, vznik, zdroj ■ ~ de las mercancías původ zboží ■ ~ y aplicación de
fondos zdroj a použití finančních prostředků ■ dar ~ a vyvolat, vzbudit ■ de ~ originální

P

pagar verb., tr. 1 platit, zaplatit, splatit 2 doplatit na ■ ~ a cuenta splácet dluh ■ ~ a
escote placení dluhů ■ ~ al contado platit hotově ■ ~ anticipado platit zálohově/předem

pago m. 1 platba, úhrada 2 zaplacený ■ ~ a cuenta platba na účet ■ ~ adelantado
zálohové placení/placení předem ■ ~ adicional dodatečná platba ■ ~ a plazos splacení
■ ~ de depósito složení zálohy ■ ~ diferido odložená platba ■ ~ excesivo příplatek
■ ~ extra příplatek, bonus ■ ~ insuficiente nedoplatek ■ ~ total platba v plné výši ■ falta
de ~ neplacení ■ en ~ de na úhradu ■ hacer efectivo un ~ provést platbu

país m. země, kraj, krajina ■ ~ subdesarrollado zaostalá země

panel m. 1 panel, deska 2 vzorek 3 přepážka 4 nástěnka ■ ~ publicitario velkoplošná
reklama/reklamní panel

papel m. 1 papír, noviny 2 listina 3 rukopis 4 úloha, role ■ ~ comercial obchodní cenný
papír ■ ~ de pagos al Estado kolek ■ ~ moneda papírové peníze, bankovky

participación f. 1 podíl účast 2 zpráva, oznámení ■ ~ en el capital social kapitálový
podíl ■ ~ en el mercado podíl na trhu ■ ~ mayoritaria en las acciones většinové držení
akcií ■ ~ minoritaria menšinové držení akcií ■ ~ patrimonial vlastnický podíl ■ –iones
sociales členský podíl

pasivo m., adj. 1 pasivní položka, závazky, dluh 2 pasivní, ztrátový 3 trpný rod
4 trpný, nečinný, pasivní ■ ~ a largo plazo dlouhodobé závazky ■ ~ circulante oběžná
pasiva ■ ~ corriente krátkodobé závazky ■ clase ~ pasivní položka ■ por activa y por
~ aktivně i pasivně

patente f., adj. 1 patent, osvědčení 2 veřejná listina 3 evidentní, zřejmý

patrón m. 1 standard 2 sponzor 3 zaměstnavatel 4 šéf, ředitel 5 patron, ochránce ■ ~ de oro zlatý standard ■ ~ monetario měnový standard ■ cortado po el mismo ~ podobný, stejný

peaje m. dálniční poplatek, mýtné

pendiente adj. 1 nezaplacený, dlužný, nevyřízený 2 m. náušnice 3 f. svah, stráž ■ ~ de pago nezaplacený ■ la vida ~ de un hilo/la vida en un hilo život visící na vlásku

penetración f. 1 pronikání, vniknutí 2 prozíravost

percepción f. 1 vybírání daní 2 chápání 3 vnímání

pérdida f. 1 ztráta, škoda 2 únik 3 zkáza ■ ~ actual skutečná ztráta ■ ~ de beneficios ztráta zisku ■ ~ de salario ušlá mzda ■ ~ involuntaria neúmyslná ztráta/škoda ■ ~ recuperable nahraditelná ztráta ■ ~ soportada vzniklá ztráta ■ ~ total celková škoda/ztráta ■ –as y ganancias zisk a ztráta ■ a ~ se ztrátou

permiso m. 1 povolení, dovození 2 dovolená 3 průkaz 4 propustka ■ ~ de actividad povolení k činnosti ■ ~ de exportación vývozní povolení ■ ~ de importación dovozní povolení ■ ~ de conducir/de conducción řidičský průkaz

personalización f. personalizace, zosobnění ■ ~ del servicio personalizované služby

plan m. 1 plán, záměr projekt, úmysl 2 planina, rovina 3 dieta ■ ~ de empresa podnikatelský plán/záměr ■ ~ de inversiones plán investic ■ ~ de oferta plán nabídky ■ ~ ejecutivo operativní plán ■ sobrepasar el ~ překročit plán ■ estar/ponerse a ~ držet dietu

planificación f. plánování ■ ~ central centrální plánování ■ ~ de la comunicación plánování komunikace ■ ~ económica ekonomické plánování ■ ~ empresarial podnikové plánování

planta f. 1 podnik, závod, továrna 2 schéma 3 patro, podlaží 4 rostlina

plusvalía f. nadhodnota

población f. 1 obyvatelstvo, populace 2 obec, město 3 osídlení ■ ~ activa obyvatelstvo v produktivním věku ■ ~ inactiva/pasiva obyvatelstvo v neproduktivním věku ■ ~ mundial světová populace

poder m., verb., tr. 1 moc, pravomoc 2 schopnost, síla 3 moci, smět ■ ~ adquisitivo/de compra kupní síla ■ ~ adquisitivo del dinero kupní síla peněz ■ ~ de mercado tržní síla

política f. politika ■ ~ antiinflacionaria protiinflační politika ■ ~ antimonopolia/antitrust antimonopolní politika ■ ~ de estabilización stabilizační politika ■ ~ de inversión investiční politika ■ ~ de la empresa podniková politika ■ ~ de

oferta nabídková politika ■ ~ de precios cenová politika ■ ~ de rentas příjmová politika
■ ~ industrial průmyslová politika ■ ~ internacional mezinárodní politika ■ ~ monetaria
měnová politika ■ ~ monetaria expansiva uvolnění měnové politiky

precio m. cena, hodnota ■ ~ actual aktuální cena ■ ~ actual de mercado současná tržní
cena ■ ~ al consumo spotřebitelská cena ■ ~ alzado pevná cena ■ ~ base základní cena
■ ~ constante stálá cena ■ ~ corriente běžná cena ■ ~ de adquisición pořizovací cena
■ ~ de amortización výkupní cena ■ ~ de beneficio nulo cena s nulovým ziskem ■ ~ de
cierre uzavírací cena ■ ~ de competencia konkurenční cena ■ ~ de contrato smluvní
cena ■ ~ de coste peněžní cena ■ ~ de costo výrobní cena ■ ~ de equilibrio rovnovážná
cena ■ ~ de fábrica výrobní cena ■ ~ de lanzamiento zaváděcí cena ■ ~ del mercado
tržní cena ■ ~ de mayor velkoobchodní cena ■ ~ de oferta nabídková cena ■ ~ demanda
poptávková cena ■ ~ descontado zlevněná cena/zlevnění ■ ~ fijo pevná cena ■ ~ final
konečná cena ■ ~ habitual obvyklá cena ■ ~ impar odlišná cena ■ ~ internacional
mezinárodní cena ■ ~ máximo maximální cena ■ ~ medio průměrná cena ■ ~ mínimo
velmi nízká cena ■ ~ ofrecido nabídnutá cena ■ ~ primado prémie ■ ~ relativo relativní
cena ■ ~ variable variabilní cena ■ a poco ~ levně ■ no tener ~ být k nezaplacení
■ poner el ~ stanovit cenu

presupuesto m. 1 rozpočet 2 předpoklad ■ ~ de costes rozpočet nákladů ■ ~ de
marketing marketingový rozpočet ■ ~ equilibrado vyrovnaný rozpočet ■ ~ general del
Estado/público státní rozpočet ■ ~ publicitario reklamní rozpočet

previsión f. 1 předběžný odhad, prognóza, předpověď 2 předvídání ■ ~ de ingresos y
gastos odhad příjmů a výdajů ■ ~ de ventas odhad prodeje

prima f. 1 prémie, odměna, bonus 2 pojistné 3 sestřenice ■ ~ de productividad osobní
ohodnocení ■ ~ salarial mzdový příplatek ■ ~ de anulación odstupné

principio m. 1 zásada, princip 2 začátek, počátek 3 původ, příčina ■ ~ de economía
zásada hospodárnosti ■ ~ de la capacidad de pago zásada schopnosti platit ■ ~ del
beneficio zásada zisku ■ al/a los –os zpočátku ■ a –os de počátkem ■ desde un ~ od
prvopočátku ■ en/por ~ zásadně ■ sin ~ bezzásadový

problema m. 1 problém, potíže 2 záležitost, otázka, věc 3 starost, zármutek ■ ~ del free-
rider/de polizón problém černého pasažéra ■ ~ malthusiano malthusova teorie

producción f. 1 výroba, produkce 2 produkování, vyrábění 3 výrobek, produkt ■ ~ a
gran escala velkovýroba ■ ~ agrícola zemědělská výroba ■ ~ al por menor malovýroba
■ ~ de mínimo coste minimální výrobní náklady ■ ~ en serie sériová výroba

productividad f. produktivita, výkonnost ■ ~ media průměrná produktivita

product|o m. 1 výrobek, produkt, zboží 2 výnos, výtěžek, zisk 3 výsledek
■ ~ acabado/elaborado hotový výrobek ■ ~ de consumo spotřební zboží ■ ~ de marca značkový výrobek ■ ~ final konečný výrobek ■ ~ homogéno homogenní produkt
■ ~ industrial průmyslový výrobek ■ ~ intensivo en trabajo pracný produkt ■ ~ Interior Bruto PIB hrubý domácí produkt ■ ~ intermedio meziprodukt ■ ~ líquido/neto čistý zisk
■ ~ marginal mezní produkt ■ ~ Nacional Bruto PNB hrubý národní produkt
■ ~ Nacional Neto PNN čistý národní produkt ■ –os de prestigio prestižní zboží ■ –os del futuro výrobky budoucnosti ■ –os líderes hlavní produkty ■ –os tácticos taktické produkty

promoción f. 1 propagace, reklamní kampaň 2 povýšení, postup 4 promoce ■ ~ del producto prosazování výrobku na trh ■ ~ de ventas podpora prodeje

propiedad f. 1 vlastnictví, majetek 2 nemovitost 3 vlastnost ■ ~ compartida podílové vlastnictví ■ ~ cooperativa družstevní vlastnictví ■ ~ en común spoluvlastnictví
■ ~ mobiliaria movitý majetek ■ ~ privada soukromé vlastnictví ■ ~ pública státní majetek ■ ~ real nemovitý majetek ■ con ~ vhodně, přiměřeně

propina f. 1 spropitné, dýško 2 kapesné

protección f. 1 ochrana, bezpečnostní opatření 2 chránič ■ ~ al consumidor ochrana spotřebitele ■ ~ de las industrias nacientes ochrana vznikajících průmyslových odvětví
■ ~ de los inversiones ochrana investic ■ falta de ~ bezbrannost

proteccionismo m. ochranářství, protekcionismus

publicidad f. 1 reklama, propagace, publicita 2 zveřejnění ■ ~ desleal nekalá reklama
■ dar a ~ zveřejnit

público m., adj. 1 veřejnost 2 publikum, obecnost 3 veřejný /všeobecně známý/ 4 publikovaný ■ ~ objetivo cílová skupina ■ en ~ zveřejnit něco

Q

quebrado adj. zbankrotovaný, zkrachovalý

quiebra f. úpadek, bankrot, konkurz ■ ~ bancaria krach banky ■ ~ comercial obchodní krach ■ ~ directa přímý bankrot ■ hacer una petición de ~ podat návrh na vyhlášení konkurzu

quitación f. 1 mzda, plat, renta 2 prominutí

R

racionalidad f. racionalita ■ ~ económica ekonomická racionalita

racionamiento m. 1 přidělování, přiděl 2 porcování ■ ~ del crédito přidělení úvěru

realización f. 1 realizace, uskutečnění, provedení 2 režie, režirvonání

rebaja f. sleva, rabat, srážka, zlevnění ■ ~ de precios snížení cen ■ de ~ rabatní ■ hacer una ~ dát slevu ■ ~ promocional akční sleva

receptor m., adj. 1 příjemce 2 přijmací, výběrčí

recesión f. 1 pokles 2 recese

recompra f. zpětné odkoupení

recta f. přímka, křivka ■ ~ de balance bilanční křivka

recuperación f. 1 oživení 2 zpětné získání 3 uzdravení ■ ~ de la economía oživení hospodářství ■ ~ de la inversión návrat investic ■ ~ del mercado oživení trhu

recurso m. zdroje, fondy, prostředky, schopnost ■ ~ común společný zdroj ■ ~ del IVA zdroj DPH ■ ~ de propiedad común zdroj společného vlastnictví ■ ~ desaprovechado nevyužitelný zdroj

redistribución f. přerozdělování ■ ~ de la renta přerozdělování příjmů

régimen m. 1 režim, vládní systém, vláda 2 dieta, životospráva ■ ~ de comercio obchodní systém ■ ~ económico hospodářský systém ■ ~ fiscal daňová soustava

regla f. 1 pravidla, předpis, norma 2 systém, pořádek 3 pravítko, měřítko ■ ~ del consumo optimo pravidlo optimální spotřeby ■ ~ de producción optima optimální produkční pravidlo

regulación f. regulace, řízení ■ ~ de los alquileres regulace nájemného ■ ~ de los precios cenová regulace

relación f. 1 vztah, poměr 2 spojení, styk 3 přátelský styk, přátelství ■ ~ pública/ angl. public relations vztah s veřejností ■ ~ real de intercambio obchodní podmínky ■ en ~ con mít vztah k ■ hacer ~ vztahovat se ■ ~ de cuenta výpis z účtu

rendimiento m. 1 výnos 2 výkon, výkonnost ■ ~ a corto plazo krátkodobý výnos ■ ~ anual roční výnos ■ ~ bruto hrubý výnos ■ ~ del capital výnos z kapitálu ■ ~ neto čistý výnos ■ –os crecientes rostoucí výnos ■ –os decrecientes klesající výnosy ■ –os de la actividad empresarial příjmy z podnikatelské činnosti

renta f. 1 renta, důchod, příjem, 2 výnos, úrok 3 činže, nájem ■ ~ accesoria vedlejší příjem ■ ~ básica základní příjem ■ ~ del trabajo příjem z pracovní činnosti ■ ~ económica ekonomická renta ■ ~ económica pura čistá ekonomická renta

■ ~ monetaria měnový příjem ■ ~ permanente stálý příjem ■ ~ personal z příjmů fyzických osob

rentabilidad f. výnosnost, ziskovost, rentabilita

representante m. zástupce, představitel, reprezentant ■ ~ de ventas obchodní zástupce

reserva f. 1 rezerva, zásoba 2 m. víno 5 m. záložník ■ ~ bancaria bankovní rezervy ■ ~ de capacidad rezervní kapacity ■ ~ legal rezervní fond ■ ~ presupuestaria rozpočtová rezerva ■ –as ocultas skryté rezervy ■ en ~ v zásobě

responsabilidad f. odpovědnost, ručení ■ ~ ilimitada neomezená odpovědnost ■ ~ material hmotná odpovědnost ■ ~ profesional pracovní odpovědnost ■ cargar la ~ nést odpovědnost ■ de ~ odpovědný ■ tener la ~ mít odpovědnost

respuesta f. 1 náhrada škody 2 odpovědnost 3 odpověď

retroalimentación f. zpětná vazba

revaluación f. revalvace, přecenění ■ ~ de una moneda zhodnocení ceny

revisión f. 1 kontrola, prohlídka, revize 2 audit

riesgo m. riziko, nebezpečí, úskalí ■ ~ de crédito úvěrové riziko ■ ~ de impago riziko nezaplacení ■ ~ de la compra riziko nákupu ■ ~ de mercado tržní riziko ■ ~ comercial obchodní riziko ■ ~ empresarial podnikatelské riziko ■ ~ monetario měnové riziko ■ a propio ~ na vlastní nebezpečí

rol m. 1 výplatní listina 2 role

S

salario m. 1 mzda, příjem, plat, výdělek 2 odměna ■ ~ atrasado nevyplacená mzda ■ ~ básico základní mzda ■ ~ máximo mzdové maximum/ maximální mzda ■ ~ mínimo minimální mzda ■ ~ neto čistý plat ■ ~ perdido ušlá mzda ■ ~ social sociální mzda

saldo m. 1 zůstatek 2 úhrada, proplacení 3 zbytky ■ ~ a cuenta nueva převod zůstatku ■ ~ de caja hotovost/pokladní zůstatek ■ ~ de cuenta stav na účtu ■ ~ de la balanza de pago vývoj platební bilance

segmentación f. 1 členění, segmentace

segmento m. úsek, segment ■ ~ del mercado segment trhu

serie f. 1 série, řada 2 seriál 3 sled, posloupnost ■ ~ temporal časová posloupnost ■ fuera de ~ výjimečný ■ producción en ~ hromadná výroba

shock m., angl. [soc/choc] (shocks) šok ■ ~ de oferta nabídkový šok

sindicato m. odborová organizace

sistema m. 1 systém, soustava 2 metoda, způsob ■ ~ bancario bankovní systém ■ ~ de informes internos vnitřní informační systém ■ ~ de inteligencia de marketing/de información de marketing marketingový informační systém ■ ~ de precios cenový systém ■ ~ de tipo de cambio libre/flexible systém volného měnového kurzu ■ ~ de tipos de cambio fijo systém pevných měnových kurzů ■ ~ económico ekonomický systém ■ ~ financiero finanční systém ■ ~ fiscal/impositivo daňový systém ■ me lleva la contraria por ~ nesouhlasí semnou ■ sin ~ nesystematický

soborno m. 1 úplatek, podplácení ■ aceptar ~ brát úplatek

sobra f. nadbytek

socialismo m. socialismus ■ ~ de mercado tržní socialismus

sociedad f. 1 společnost, sdružení, organizace 2 lidstvo ■ ~ anónima/por acciones SA akciová společnost ■ ~ colectiva veřejná obchodní společnost ■ ~ comenditaria/en comandita komanditní společnost ■ ~ comercial/de comercio obchodní společnost ■ ~ cooperativa družstvo ■ ~ de arrendamiento financiero/leasing leasingová společnost ■ ~ estatal státní společnost ■ ~ holding holdingová společnost ■ ~ limitada/de responsabilidad limitada společnost s ručením omezeným ■ sacar en ~ uvést do společnosti

soporte m. 1 podpora, opora 2 podpěra, opěra ■ ~ publicitario reklamní podpora

stock m., angl. [estoc] (stocks) sklad, zásoby ■ tener en ~ mít na skladě

subdesarrollo m. zaostávání, rozvojovost ■ países en ~ rozvojové země

subsidio m. 1 peněžní podpora, výpomoc, pomoc 2 příspěvek, dotace ■ ~ a la exportación vývozní dotace ■ ~ de enfermedad nemocenské dávky ■ ~ desempleo/del paro forzosos/por desocupación podpora v nezaměstnanosti ■ ~ económico finanční/ekonomická dotace

subvención f. dotace, podpora ■ ~ a la exportación vývozní dotace ■ ~ de capital kapitálové dotace ■ ~ estatal státní dotace

sueldo m. plat, mzda ■ ~ base základní plat ■ ~ bruto hrubá mzda ■ ~ mínimo minimální mzda

suministrador m. 1 dodavatel, zásobovatel ■ ~ de efectivo efektivní dodavatel

superávit m. přebytek, zůstatek ■ ~ presupuestario rozpočtový přebytek

swap/permuta financiera angl. (swaps) operace na devizovém trhu ■ ~ de intereses úrokový swap

swot angl. ■ ~ snálisis swot analýza

T

tabla f. 1 tabulka 2 tabule 3 deska, prkno 4 rejstřík, obsah ■ ~ básica základní tabulka
■ ~ de precio ceník ■ ~ input-output vstupně-výstupní tabulka ■ ~ salarial mzdová tabulka ■ tener ~ mít zkušenosti ■ ~ de salvación poslední varování

tarifa f. 1 sazba, tarif 2 sazebník 3 jízdné ■ ~ arancel tarif celní sazebník ■ ~ base základní sazba ■ ~ del impuesto sobre la renta sazba daně z příjmů ■ ~ reducida snížená sazba

tasa f. 1 sazba, daň, poplatek 2 míra 3 oceňování, odhadování 4 procento ■ ~ de actividad míra ekonomické aktivity ■ ~ de descuento diskontní sazba ■ ~ de desempleo míra nezaměstnanosti ■ ~ impositiva daňová sazba ■ ~ de inflación míra inflace ■ ~ de interés úroková sazba ■ ~ de rendimiento míra návratnosti ■ ~ de rentabilidad de una acción návratnost investic ■ ~ de salario mzdová sazba ■ sin ~ bez omezení

teoría f. teorie ■ ~ cuantitativa del dinero kvantitativní teorie peněz ■ ~ de capital humano teorie lidského kapitálu ■ ~ de la dependencia teorie závislosti ■ ~ del fondo de salario teorie mzdového fondu

test m. test, zkouška ■ ~ de concepto test konceptu ■ ~ de producto test výrobků

tienda f. 1 prodejna, obchod 2 stan 3 plachta ■ poner una ~ otevřít si obchod

tipo m. 1 sazba, míra 2 kurs 3 druh, typ 4 vzor, předloha 5 fyzický vzhed ■ ~ de cambio směný kurz ■ ~ de cambio de equilibrio rovnováha směnného kurzu ■ ~ de cambio fijo peňě stanovený kurz ■ ~ de cambio flexible/flotante pohyblivý kurz ■ ~ de cambio real reálný měnový kurz ■ ~ de compra nákupní kurz ■ ~ de descuento diskontní sazba ■ ~ de interés úroková míra ■ ~ de interés a corto plazo krátkodobá úroková míra ■ ~ de interés a largo plazo dlouhodobá úroková míra ■ ~ de interés interbancario mezibankovní úroková sazba ■ ~ de interés nominal nominální úroková sazba ■ ~ de interés real reálná úroková míra ■ ~ impositivo medio sobre la renta průměrná sazba daně z příjmů ■ ~ de venta prodejní kurz ■ jugarse el ~ riskovat ■ mantener el ~ zachovat klid

título m. 1 cenný papír 2 titul, název, nadpis 3 titul /šlechtický/ ■ ~ de deuda pública státní dluh ■ a ~ de vlastnost, kvalita

trabajador m., adj. 1 pracující, pracovník, zaměstnanec 2 pracovitý ■ ~ a jornada parcial zaměstnanec na poloviční úvazek ■ ~ autónomo osoba samostatně výdělečně činná ■ ~ de tiempo completo pracovník na plný úvazek ■ ~ fijo stálý zaměstnanec

trabajar verb., intr. 1 pracovat 2 studovat 3 obdělávat půdu 4 spolupracovat ■ ~ como un negro hodně pracovat

trabajo m. 1 práce, pracovní aktivita 2 zaměstnání 3 dílo, výtvar ■ ~ manual fyzická práce ■ ~ negro práce na černo ■ buscar ~ hledat práci ■ ~ de chinos namáhavá práce, otročina ■ costar ~ stát úsilí

trampa f. 1 těžko vymahatelný dluh 2 lest, past 3 padací dveře 4 podvod ■ ~ de liquidez past likvidity ■ hacer –as podvádět ■ vivir de la ~ žít na dluh

transferencia f. převod, úhrada ■ ~ bancaria bankovní převod ■ ~ de acciones převod akcií ■ ~ de la propiedad převod majetku ■ ~ de orden permanente trvalý bankovní příkaz

transporte m. doprava, přeprava

trueque m. směna, výměnný obchod ■ ~ de divisas výměna zahraniční měny za jinou ■ a ~ de výměnou za

U

umbral m. 1 práh ■ ~ de pobreza práh chudoby

unidad f. 1 jednotka 2 oddíl, útvar 3 kus 4 kapitola 5 jednota, harmonie ■ ~ de cuenta zúčtovací jednotka ■ ~ monetaria měnová/peněžní jednotka

unión f. 1 spojení, sjednocení 2 jednota 3 svazek, svaz ■ ~ aduanera celní unie ■ ~ Europea Evropská unie

utilidad f. 1 zisk 2 užitečnost 3 užitek, prospěch ■ ~ bruta hrubý zisk ■ ~ contable účetní zisk ■ ~ esperada očekávaný zisk ■ ~ gravable zdanitelný zisk ■ ~ marginal mezní užitek ■ ~ marginal por euro mezní užitečnost za euro ■ ~ neta čistý zisk

V

valor m. 1 cena, hodnota, cenné papíry 2 význam, důležitost 3 odvaha, statečnost ■ ~ absoluto absolutní hodnota ■ ~ agregado/añadido přidaná hodnota ■ ~ del producto marginal mezní hodnota produktu ■ ~ efectivo/de mercado tržní hodnota ■ ~ monetario peněžní hodnota ■ ~ neto čistá hodnota ■ ~ nominal nominální hodnota ■ ~ por cobrar inkaso, pohledávka ■ ~ real reálná hodnota ■ armar se de ~ mít odvahu, být statečný ■ tener ~ mít platnost

velocidad f. rychlost ■ ~ del dinero rychlost oběhu peněz

vendedor m. prodejce, dealer, prodavač, prodávající

vender verb., tr. prodat, prodávat ■ ~ a crédito/al fiado prodat na úvěr ■ ~ al contado prodat za hotové ■ ~ a plazo prodat na splátky ■ ~ se como churros jít na dračku

venta f. prodej, odbyt, tržba ■ ~ al contado prodej za hotové ■ ~ a pérdida ztrátový prodej ■ ~ a/en plazos prodej na splátky ■ ~ bruta hrubá tržba ■ ~ con rebaja prodej se slevou ■ ~ cruzada/ angl. cross-selling křížový prodej ■ ~ de liquidación výprodej ■ ~ personal osobní prodej ■ ~ libre volný prodej ■ ~ total výprodej ■ –as de bienes y servicios prodej výrobků a služeb ■ –as netas čisté tržby de/en ~ na prodej ■ salir a la ~ přejít do prodeje ■ promoción de ~ podpora prodeje

ventaja f. 1 výhoda, přednost 2 zisk, užitek ■ ~ absoluta absolutní výhoda ■ ~ comparativa komparativní výhoda ■ ~ competitiva konkurenční výhoda ■ –as intangibles nehmotný zisk ■ –as tangibles hmotný zisk ■ sacar ~ de mít zisk

Z

zona f. 1 prostor, území 2 sektor, zóna ■ ~ comercial nákupní zóna ■ ~ de libre comercio oblast volného obchodu

Comentario:

El objetivo de la parte del comentario es estudiar la formación de las palabras y el corpus de la terminología de economía y marketing que he hecho. Después quería comparar a algunos autores que escriben sobre la formación de las palabras y enseñar las opiniones de cada uno.

Compararé dos autores distintos que se ocupan por la formación de las palabras. Los autores son: Manuel Álar Ezquerro con su libro Formación de las palabras nuevas (1993) y el libro Gramática práctica del español (2007) de María Victoria Pavón Lucero.

No sólo Manuel Álar y María Victoria sino todos los autores que se ocupan de formación de las palabras dividen estas formaciones básicamente en dos grupos distintos que son la composición y la derivación. Cada autor tiene la composición y la derivación ordenada de distinta manera. El ejemplo son los autores que elegí. Manuel Álar dividió la composición en más subgrupos que son composición por la sinapsia, composición por la disyunción, composición por la contraposición, composición por la yuxtaposición, composición mediante prefijos vulgares y acortamientos. La parte de derivación distinguió de la derivación mediante prefijos cultos, derivación mediante sufijos y derivación mediante interfijos (1993: 23). Y por supuesto, en su teoría podemos encontrar la parasíntesis. Sin embargo, la parasíntesis no está ni en la parte de la derivación ni de la composición sino es una unidad independiente.

La autora María Victoria Pavón Lucero en su Gramática práctica del español dividió la formación de las palabras primero como Manuel Álar en la derivación y la composición a continuación dividió la derivación en la sufijación, la prefijación y la parasíntesis. La composición dividió en la composición; composición culta y compuestos parasintéticos. Estos compuestos parasintéticos son los que se forman al mismo tiempo por composición y sufijación. Por ejemplo, *sietemesino* no procede de un supuesto **sietemés* al que se haya añadido el sufijo *-ino*, ni de la suma de *site* y **mesino*, puesto que esta última palabra no existe (María Victoria Pavón Lucero 2007: 25). A continuación dividió la parte de la composición en subclases que se llaman compuestos de verbo y nombre; compuestos formados por dos nombres; compuestos formados por un nombre y un adjetivo; compuestos de adjetivo y nombre y compuestos por dos adjetivos (2007: 24).

María Victoria no dividió la formación de las palabras sólo en los grupos que son la composición y la derivación pero tiene tercer grupo que se llama otros procedimientos de formación de palabras donde se puede encontrar la acronimia, las siglas y los acortamientos (2007: 24-26).

Ya se pueden ver las distintas opiniones para formación de las palabras de ambos autores. Por ejemplo parasíntesis en el libro de Manuel Álvar no tiene lugar ni de la composición ni de la derivación al contrario María Victoria tiene la parasíntesis en el subgrupo de la derivación. Según María Victoria la parasíntesis consiste en la creación de una palabra nueva mediante la adición de un prefijo y un sufijo simultáneamente (2007: 23).

Entre ambas teorías de Manuel Álvar y de María Victoria hay grandes diferencias. La teoría de Manuel Álvar es para mí más adecuada que la teoría de María Victoria. La teoría de Manuel Álvar tiene ancho espectro de posibilidades en la derivación y de la composición donde se puede aplicar el corpus de la economía y marketing que he hecho. Por la extensión del corpus es mejor aplicar la teoría de Manuel Álvar que la de María Victoria. Su teoría no es suficiente para poder explicar todas las palabras de corpus de la economía y marketing.

La terminología del corpus de mi trabajo de economía y marketing tiene gran extensión y no se podían poner todos los términos que existen, entonces no se puede decir cuál de la formación de palabras es más usada. De cada clase, de la derivación y de la composición, se puede encontrar muchos ejemplos usados en la terminología de material preparativo para el futuro diccionario de economía y marketing.

1. La composición

Según María Victoria la composición es el mecanismo de formación de palabras por el cual se unen dos elementos susceptibles de tener empleos autónomos: cada uno de ellos es una palabra que se puede encontrar aisladamente en la lengua (2007: 24).

1.1. Composición por la sinapsia

Primer procedimiento de composición es la composición por la sinapsia que tiene siempre dos miembros que están unidos por la preposición de (Álvar Ezquerro 1993:

23). El orden de los elementos que participan en la sinapsia es siempre el mismo: DETERMINADO + DETERMINANTE (Álvar Ezquerra 1993: 24). María Victoria no presenta la composición por la sinapsia en ninguna parte de la formación de las palabras por eso apliqué la teoría de Manuel Álvar. En el corpus de mi trabajo hay muchos casos de la composición por sinapsia por ejemplo:

zona de libre comercio

venta de liquidación

tipo de cambio

tasa de inflación

saldo de caja

riesgo de la compra

representante de ventas

precio de coste

producto de consumo

política de la empresa

campana de venta

banco de ahorros

base de datos de marketing

coste de equipamiento

demanda de dinero

elasticidad de la demanda

fondo de inversión etc.

1.2. Composición por la disyunción

Otra composición según Manuel Álvar se llama la composición por la disyunción. Significa que los dos elementos participantes en estas formaciones son de carácter nominal, el primero es la denominación, mientras que el segundo es una especificación del primero (1993: 26). María Victoria denomina este procedimiento como compuestos formados por un nombre y un adjetivo. Estos compuestos formados por un nombre y un adjetivo forman parte de uno de los varios mecanismos de la composición. En el corpus de mi trabajo se pueden encontrar estos ejemplos de la composición por la disyunción:

zona comercial

venta bruta

rendimiento neto

precio constante

necesidad humana

oferta monetaria

quiebra bancaria

hacienda pública

responsabilidad material

mercado cerrado

renta básica

riesgo comercial

acción pagada

balanza financiera

ganancia comercial

ingreso gravable

interés simple

marca internacional

intermediario bursátil

1.3. Composición por la yuxtaposición

Existen procedimientos que no se pueden encontrar en el corpus de mi trabajo. En la terminología no he encontrado ninguna composición por la yuxtaposición. La composición por la yuxtaposición es la fusión gráfica de los elementos participantes en el compuesto es total, así como su lexicalización y su gramaticalización (1993: 31). Hay muchos tipos de la composición por la yuxtaposición como por ejemplo: SUSTANTIVO + SUSTANTIVO; SUSTANTIVO + ADJETIVO; SUSTANTIVO + VERBO; PREPOSICIÓN + SUSTANTIVO etc. María Victoria no usa el término la composición por la yuxtaposición pero usa tres mecanismos de composición que son: Compuestos formados por dos adjetivos; Compuestos de adjetivo y nombre y Compuestos de verbo y nombre (2007: 24). Esto significa que María Victoria divide la composición según la posición de las clases de palabras. Al contrario Manuel Álvar no limita la parte de las clases de palabras sino usa también conjunciones y preposiciones.

La composición por la yuxtaposición es normalmente muy frecuente en la lengua española pero en el corpus de la terminología de la economía y marketing no se puede encontrar. Esto es por grande extensión de la terminología del tema que he elegido pero principalmente no se puede encontrar porque la composición por la yuxtaposición en esta época ya está muerta. Eso significa que no se forman nuevas palabras por la yuxtaposición. Entonces puse algunos ejemplos del libro de Manuel Álvar. Los ejemplos son: latinoamericano; hispanohablante; contrarreformista; cejijunto; pelirrojo; maniatar; tonticiego; grandilocuente etc. (1993: 31, 33).

1.4. Composición por la contraposición

Sin embargo, el procedimiento el cual se puede encontrar en la terminología de la economía y marketing es la composición por la contraposición. La composición por la contraposición representa un grado más elevado de unión gráfica que la disyunción, pues dos elementos que participan en ella se escriben unidos por un guión en la mayoría de las lenguas (Manuel Álvar Ezquerro 1993: 29). María Victoria no usa en su libro

Gramática práctica del español este procedimiento. Pero en la terminología se pueden encontrar ejemplos como:

renta-gasto

1.5. Composición mediante prefijos vulgares

El penúltimo tipo de los procedimientos de la composición según Manuel Álvaro es mediante prefijos vulgares. Estos prefijos coinciden con las preposiciones; esto es, se unen dos elementos independientes en la lengua. El prefijo vulgar se antepone a la palabra de base, y puede tener, o no, existencia independiente como preposición (1993: 40,41). Algunos ejemplos de la composición mediante prefijos vulgares aplicados en la terminología del corpus son:

ejemplo	significado
a- acreencia	causar, hacer que... negación, privación
con- conjunto, contexto	cooperación, compañía
des- desempleo	negación, inversión o reversión, privación, exceso
in- inversión	negación, privación
inter- intervención	por medio de, entre varios, atenuación
pre- previsión,	anterioridad
re- rebaja, revisión	repetición, intensificación
sub- subdesarrollo	por debajo, inferior en categoría, con escasez

En el libro de la autora María Victoria se puede encontrar este procedimiento de formación de las palabras pero la autora no incluyó los prefijos en la parte de la composición pero en la parte de la derivación. No los llama composición mediante prefijos vulgares pero sólo la prefijación. Esta prefijación dividió en varios grupos que se llaman: la prefijación con prefijos cuantitativos (multi-, pluri-, poli-); prefijación con prefijos intensivos (super-, hiper-, micro-); prefijación con prefijos temporales (pre-, pos(t)-); prefijación con prefijos que expresan oposición o contrariedad (anti-, contra-); prefijación con prefijos que expresan defensa (pro-) y prefijación con prefijos negativos (i(n) -) (2007: 23).

1.6. Acortamiento

El último tipo de la composición según Manuel Álvaro es acortamiento. El acortamiento se dividió en subclases que son: abreviamento; abreviatura simple; abreviatura compuesta; acronimia y abreviaturas complejas. El último tipo del acortamiento, las abreviaturas complejas se pueden descomponer más a la sigla transparente y la sigla opaca (1993: 45-48).

El abreviamento consiste en la reducción del cuerpo fónico de una palabra por ejemplo: profe de profesor. La abreviatura simple se mantiene la primera o primeras letras, que son la clase para la identificación de la palabra por ejemplo: d. de don (1993: 45,46). La acronimia es unión del comienzo de una palabra con el final de otra, o más raramente, el final de una y el comienzo de otra por ejemplo: autobús que está formado de automóvil y ómnibus.

La abreviatura compuesta abrevia dos o más palabras, y sólo se retiene la primera letra de cada una de ellas por ejemplo: l. c. de lugar citado (1993: 47). Último tipo de acortamiento se llama abreviatura compleja. Manuel Álvaro la dividió en sigla transparente y sigla opaca deletrada. La sigla transparente es una abreviatura compuesta, pues al ser empleada se pronuncia la forma desarrollada, no la abreviada, pues su contenido es conocido por los usuarios por ejemplo: RNE que se lee como [Radio Nacional de España] (1993: 47, 48). La sigla opaca distinguió en la sigla opaca deletrada, en ella se pronuncia el nombre de cada una de las letras por ejemplo: LP se lee [elepé]. Y sigla opaca leída secuencialmente se lee como si se tratase de cualquier otra palabra de la lengua, sin interpretar el valor inicial de cada letra por ejemplo: ovni se lee [ovni]; RENFE se lee [renfe] (1993: 48).

En el libro de la autora María Victoria no se puede encontrar el acortamiento ni en la parte de la composición ni de la derivación. La acronimia se puede encontrar en otra parte de su libro que se llama otros procedimientos de la formación de palabras. Este grupo divide en la acronimia; las siglas y los acortamientos (2007: 25,26). En el corpus de la terminología se puede encontrar también este tipo de composición por ejemplo:

GATT

BDM

IVA

OMC

IPEC

IGAE

OECD

WTO

ISO

DAFO

2. La derivación

Después de la composición nos ocuparemos de la derivación, la cual se dedica a la terminología de material preparativo de futuro diccionario. La derivación consiste en la creación de elementos léxicos nuevos por la adición a palabras ya existentes en la lengua de elementos inseparables, esto es, de afijos, o por la supresión de algún sufijo (Manuel Álar Ezquerra 1993: 50).

Como ya he dicho según María Victoria la derivación se divide en sufijación; la prefijación y la parasíntesis (2007: 22-23). En la sufijación María Victoria describe los sufijos más productivos en el español que son: sufijos para crear verbos (-inoar; -izar; -ificar); prefijos para crear nombres (-ado; -ismo; -ista; -dad) y sufijos para crear adjetivos (-al; -ano; -ico; -ble) (2007: 23).

Manuel Álar dividió la derivación de tres subclases que son: la derivación mediante prefijos cultos, derivación mediante sufijos y derivación mediante interfijos (1993: 23).

2.1. Derivación mediante prefijos cultos

«Al hablar de los prefijos vulgares hemos tenido ocasión de hablar de los elementos cultos para la formación de palabras, cuyo encasillamento resulta difícil. Su funcionamiento no es similar al de los demás afijos, por lo que reciben el nombre de pseudoafijos o afijoides. Pueden aparecer como primer elemento de la nueva formación y como segundo. Son prefijos desde el momento en que se anteponen a la base léxica; y son falsos por su origen culto, y por su introducción reciente en la lengua en palabras creadas artificialmente en el lenguaje científico y técnico: biografía, biográfico, biología, cronología, fotográfico, teléfono.» (Manuel Álar Ezquerra 1993: 51)

La derivación mediante prefijos cultos puede ser por ejemplo: bio; foto; tele; video; auto; narco; termo; super; infra; radio; cromo; mono; logo; etc. María Victoria en su libro usa la derivación mediante prefijos cultos pero la llama composición culta. Esta composición culta no forma parte de la derivación sino de la composición.

En el corpus de la terminología de economía y marketing se puede encontrar muchos ejemplos de la derivación mediante prefijos cultos como:

ejemplo	significado
auto- autofinanciación, autorregulación	propio, por uno mismo
infra- infraestructura	por debajo de
macro- macroeconomía	intensificación del tamaño
micro- microeconomía	pequeño
mono- monopolio, monopolista	compuesto por un solo elemento

2.2. Derivación mediante sufijos

Otro tipo de la derivación es mediante sufijos. La sufijación consiste en la adición de un elemento, el sufijo, a un elemento léxico ya existente en la lengua (Manuel Álar Ezquerro 1993: 52). María Victoria también usa la sufijación como la parte de la derivación sino la divide de los sufijos más productivos que sirven para crear verbos; para crear nombres y para crear adjetivos (2007: 23).

Los ejemplos de la derivación mediante sufijos en la terminología de economía y marketing son:

-ado	desempleado
-dad	velocidad, sociedad, flexibilidad, cantidad
-dor	vendedor, trabajador
-ión	recuperación, información, organización, comisión, participación
-ista	economista
-al	comercial, marginal, nominal, estatual
-ble	gravable, invisible
-bilidad	responsabilidad

2.3. Derivación mediante interfijos

Último tipo de la derivación el cual se tiene que estudiar es la derivación mediante interfijos. Los interfijos son unos elementos átonos sin función gramatical ni significativa, tan sólo morfofonemática, pues sirven de enlace entre la base léxica y los sufijos (Manuel Álar Ezquerro 1993: 64). María Victoria usa este procedimiento también en la parte de la derivación. Este procedimiento forma parte de la sufijación y se llama los sufijos apreciativos. Los sufijos apreciativos distingue de tres grupos que son: diminutivos (-ito; -illo; -ico); aumentativos (-azo; -ón; -ote) y despectivos (-aco; -acho; -ejo) (2007: 23).

En la terminología sobre la economía y marketing no se puede encontrar este tipo de la derivación. Por eso puse los ejemplos del libro de Manuel Álar. Los ejemplos son: librito; perrito; cafecito; mamasita; llamarada; vivaracho; espumarajo; panadero; (1993: 64-65).

3. Parasíntesis

Después de la composición y de la derivación Manuel Álar y María Victoria usan la parasíntesis que consiste en la creación de una palabra nueva mediante la adición de un prefijo y un sufijo simultáneamente (2007: 23). Manuel Álar no integra la parasíntesis ni de la composición ni de la derivación. La parasíntesis es la unidad independiente. Pero según María Victoria la parasíntesis forma parte de la derivación. También la parasíntesis se puede encontrar en la terminología del futuro diccionario por ejemplo:

retroalimentación

desplazamiento

redistribución

desinflacionario

multiplicador

4. Palabras extranjeras

En esta época la terminología de economía y marketing es influida por extranjerismos sobre todo anglicismos. Por esto en el corpus de mi trabajo se pueden encontrar algunos ejemplos:

cash and carry

co-branding

cross-selling

holding

know-how

just-in-time

cash flow

marketing

swot

swap

En el comentario se pueden ver las diferencias de formación de las palabras entre diferentes autores quiénes son Manuel Álvaro Ezquerra y María Victoria Pavón Lucero. Hay una diferencia grande en la manera de que incluyen composición, derivación y sus subclases. La teoría de María Victoria no es tan extensa como la de Manuel Álvaro. La teoría según Manuel Álvaro tiene grande variedad como aplicar y reconocer la formación de las palabras del material preparativo para el futuro diccionario. Esto significa que la teoría según Manuel Álvaro es más adecuado para aplicarlo en mi trabajo.

Conclusión

Como el objetivo de mi trabajo he elegido establecer y reunir la terminología de la economía y marketing para el futuro diccionario español-checo.

La terminología que he elegido tiene una gran extensión. Por culpa de esta extensión ha sido imposible poner toda la terminología existente sobre esta materia. La terminología que se puede encontrar en este trabajo es principalmente básica pero se pueden encontrar también las palabras no usadas con tanta frecuencia. Eso es por la elección de los manuales. Estos manuales cambian y mejoran cada año y por eso se pueden encontrar las palabras no usadas con mucha frecuencia. En el corpus de la terminología de economía y marketing también aparecen algunas palabras extranjeras principalmente las palabras inglesas que coinciden con la terminología sobre economía y marketing.

En la parte del comentario se puede encontrar diferentes teorías sobre la formación de las palabras según diferentes autores. Entre ellos he elegido a Manuel Álvar Ezquerro con su libro 'Formación de las palabras' y como otro la autora María Victoria Pavón Lucero con su libro que se llama 'Gramática práctica del español'.

En esa parte he descrito los procedimientos como la composición, derivación, parasíntesis y sus subclases según los autores. Gracias a estos procedimientos se puede ver la presencia de los distintos tipos de la composición y de la derivación en el corpus de la terminología de futuro diccionario de economía y marketing.

Finalmente, quisiera decir que me ha gustado este trabajo aunque en algunos casos ha sido muy difícil. Sin embargo, necesitaría más tiempo (hasta unos años) para que este trabajo fuera más extenso y rico. Espero que mi trabajo un día sirva para un gran diccionario o ayude a algunas personas en su trabajo.

Anotación

Příjemní a jméno autora: Kateřina Reiterová

Název katedry a fakulty: Katedra romanistiky, Filozofická fakulta Univerzity Palackého

Název diplomové práce: Material preparatorio para la elaboración de un diccionario español-checo, en materia de economía y marketing incluidos la fraseología

Vedoucí práce: Mgr. Radim Zámeč, Ph. D.

Počet stran: 52

Počet znaků: 96 508

Počet příloh: 0

Počet titulů použité literatury: 14

Klíčová slova: economía, marketing, formación de las palabras, composición, derivación

Moje práce se zabývá vytvořením podkladů z oboru ekonomiky a marketingu pro budoucí španělsko-český slovník. Skládá z několika částí. V první části je představena problematika sestavení klíčových slov a jejich překládání. Druhá část je již soubor španělských slov s překladem a s frazeologií. Další část je zaměřena na tvoření slov díky kompozici a derivaci a také na teorie autorů.

My thesis deals with the creation of basis for the economy and marketing field for a future Spanish-English vocabulary. It consists of several parts. In the first part, the problematics of key words compilation and their translation is presented. The second part is the Spanish vocabulary set itself with the translation and phraseology. Another part is focused on word formation through the composition and derivation, as well as the authors' theories.

Bibliografía

BUITRAGO Alberto, *Diccionario de dichos y frases hechas*, Espasa Calpe S. A., Madrid, 2007

Colaboradores de diccionario Salamanca, *diccionarios SALAMANCA de la lengua española*, Santillana Educación S. L., Madrid, 2006

DAVIS E. y DAVIS B. J., *Aprenda los secretos del marketing*, Ediciones Gestión S. A., Barcelona, 2000

Equipo de economistas DVE, *Curso completo de marketing: para empresarios y directivos*, EDITORIAL DE VECCHI S. A., Barcelona, 1995

EZQUERRA ÁLVAR Manuel, *Formación de las palabras nuevas*, Arco Libros S. A. 1993

CHALUPA Jiří, *Španělsko-český a česko-španělský slovník*, FIN PUBLISCHING, Praha, 2006

KRUGMAN Paul y WELLS Robin, *Introducción de la Economía: Macroeconomía*, EDITORIAL REVERTÉ S. A., Barcelona, 2007

KRUGMAN Paul y WELLS Robin, *Introducción de la Economía: Microeconomía*, EDITORIAL REVERTÉ S.A., 2006

MOCHÓN MORCILLO Francisco, *Economía básica*, McGRAWHILL/INTERAMERICANA EN ESAPANA, S. A., Madrid, 1995

PERÉZ JIMÉNEZ Ignacio y ORDOZGOITI DE LA RICA Rafael, *Imagen de marca*, ESIC Editorial, Madrid, 2003

PAVÓN LUCERO María Victoria: *Gramática práctica del español*, Espasa Calpe, S.A., Madrid, 2007

Recursos de Internet

Diccionario Wiktionary [en línea],
<[http://es.wiktionary.org/wiki/Wiccionario:Lista de sufijos en el espa% C3% B1ol](http://es.wiktionary.org/wiki/Wiccionario:Lista_de_sufijos_en_el_espa%C3%B1ol)>

Diccionario Wikilengua[en línea],
<<http://www.wikilengua.org/index.php/Prefijo>>

Real Academia Española [en línea],
<<http://www.rae.es>>